

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

Jaarstukken 2016

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

Jaarstukken 2016

Datum: april 2017

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

april 2017

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2016	3
Aanbieding jaarstukken 2016	4
Inleiding	7
Programmaverantwoording	9
1 Missie en visie.....	9
2 Programma Brandweer	10
3 Programma Gemeenschappelijke Meldkamer	20
4 Programma Veiligheidsbureau	25
5 Programma Oranje Kolom	28
6 Paragrafen	31
6.1 Paragraaf weerstandsvermogen (artikel 11 BBV)	31
6.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (artikel 12 BBV)	36
6.3 Paragraaf financiering (artikel 13 BBV)	39
6.4 Paragraaf bedrijfsvoering (artikel 14 BBV)	44
6.5 Paragraaf verbonden partijen (artikel 15 BBV).....	52
Jaarrekening 2016	53
Balans per 31 december 2016	54
Overzicht van baten en lasten over 2016.....	56
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	57
Toelichting op de balans per 31 december 2016	58
Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2016	69
Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)	75
Bijlage verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage).....	78
Overige gegevens.....	81
Voorstel resultaatbestemming 2016	83
Bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder	84

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

Jaarverslag 2016

Aanbieding jaarstukken 2016

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2016 aan van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden. De jaarstukken worden geagendeerd voor de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017. Op grond van het provinciaal toezichtregime worden de vastgestelde jaarstukken aangeboden aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Het aanbieden van het jaarverslag en de jaarrekening over 2016 biedt een goede gelegenheid om de belangrijkste resultaten te benoemen.

Wat hebben we bereikt in 2016

2016 was het zesde jaar van het bestaan van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM). Het was een jaar waarin weer een groot aantal ontwikkelingen in gang werd gezet. De paraatheid van de dienstverlening naar onze inwoners werd onverminderd gegarandeerd. Dit gebeurde door de directe inzet en de hulpverlening aan de inwoners door de organisatieonderdelen brandweer, gemeenschappelijke meldkamer en GHOR. Het Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) ondersteunde de gemeenten in hun taken terwijl het Veiligheidsbureau de voorbereiding en coördinatie van de bestuurlijke vergaderingen verzorgde. Daarnaast werden diverse bestuursbesluiten, gericht op de toekomst, voorbereid, genomen en uitgevoerd.

Opvolging Regionaal Risicoprofiel, Crisisplan en Beleidsplan 2016-2019

De organisatieonderdelen hebben in multidisciplinair verband de werkzaamheden grotendeels uitgevoerd aan de hand van het risicoprofiel, het beleidsplan 2016-2019 en het crisisplan. Deze planfiguren zijn wettelijk verplicht op basis van de Wet veiligheidsregio's.

In 2015 is het Regionaal Risicoprofiel VRHM herzien voor de periode 2016-2019. Om een goede koppeling te maken tussen het risicoprofiel en het beleidsplan is bepaald aan welke risico's de VRHM de komende jaren (extra) aandacht wil geven. Ook het Regionaal Crisisplan VRHM, waarin de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing zijn beschreven, is herzien en bijgewerkt voor de periode 2016-2019. Het nieuwe Regionaal Beleidsplan 2016-2019 geeft richting aan de ontwikkeling van de crisisbeheersing binnen de VRHM. De rode draad en de drie beleidsprioriteiten zijn: informatie-gestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken.

Bestuurlijke uitgangspunten kostenniveau Brandweer Hollands Midden en financieringssystematiek gemeentelijke bijdragen vanaf 2019

De bestuurlijke afspraken betreffende de routekaart Cebeon en de Cebeonnorm zijn gemaakt tot en met 2018. Conform afspraak heeft het bestuur, mede ook naar aanleiding van het groot onderhoud van het (sub)clusteronderdeel Brandweer en Rampenbestrijding in het gemeentefonds per 2016 en de herijking van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) per 2017, de gehanteerde financieringssystematiek in 2016 geëvalueerd en voorstellen ontwikkeld voor de periode vanaf 2019 betreffende een nieuwe vaststelling van het kostenniveau van Brandweer Hollands Midden.

Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 Veiligheidsberaad

Op 16 mei 2014 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 en met zes prioritaire thema's: Kwaliteit en vergelijkbaarheid, Versterken en doorontwikkelen van Bevolkingszorg, Versterking Civiel-Militaire Samenwerking, Waterveiligheid, Continuïteit van de samenleving, en Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. De laatste drie thema's zijn gezamenlijk met de minister van Veiligheid en Justitie opgepakt.

De Strategische Agenda is erop gericht maatschappelijke ontwrichting te voorkomen door het versterken van de risico- en crisisbeheersing en het verstevigen van de samenwerking tussen alle betrokken partijen. De Strategische Agenda haakt zoveel mogelijk aan op lopende trajecten, zowel op regionaal als landelijk niveau. Vanuit de VRHM is o.a. een bijdrage geleverd aan de projectplannen Water en evacuatie en Versterking bevolkingszorg; dit zijn ook belangrijke beleidsprioriteiten binnen de VRHM.

Functioneren GMK Hollands Midden ('De Yp')

In 2016 is de stabiliteit van de ICT-infrastructuur verder verbeterd. Met betrekking tot de vernieuwing van het communicatiesysteem C2000 zijn de werkzaamheden opgepakt die onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio vallen. Daarnaast is op de meldkamer brandweer gestart met een pilot geprotocolleerd werken met behulp van PROQA-fire.

Veilig Publieke Taak (VPT)

Op verzoek van het Ministerie van BZK is de VRHM een VPT-regio geworden. De uitwerking van het Plan van Aanpak is in mei 2014 gestart en liep door tot medio 2016. De focus van de aanpak is, via Join the Club-bijeenkomsten, gericht op het leren en lenen van elkaar. Het Plan van Aanpak omvat de deelnemers aan de Veiligheidsregio aangevuld met het Openbaar Ministerie, woningbouwcorporaties, Arriva openbaar vervoer, Groene Hart Ziekenhuis, GGZ instellingen en de ISD Bollenstreek.

Opvang vluchtelingen

De VRHM biedt hulp bij situaties die om acute respons vragen, zoals de ontwikkelingen rondom de (crisis)noodopvang van vluchtelingen. De VRHM heeft een coördinerende rol in de informatievoorziening omtrent de verschillende vormen van vluchtelingenopvang en opvang van vergunninghouders. De Coördinerend Functionaris heeft deze opdracht namens de VRHM op zich genomen.

Programma's

De jaarstukken, zowel bij de programmabegroting als bij de jaarrekening, zijn ingedeeld naar programma's die een weerslag geven van de missie, visie, beleid en activiteiten van de organisatie-onderdelen van de VRHM. Concreet zijn dit dus de programma's Brandweer, GMK, Veiligheidsbureau en Oranje Kolom. Hierin wordt vermeld wat in 2016 is gerealiseerd, inclusief een financiële verantwoording.

Programma Brandweer

- In de achterliggende jaren is hard gewerkt aan het opbouwen van de nieuwe brandweerorganisatie. Dat was geen gemakkelijke opgave, maar geconcludeerd kan worden dat de nieuwe organisatie staat. Ook de grote bezuinigingsopgave wordt gerealiseerd volgens de gemaakte bestuurlijke afspraken en zonder aan verantwoorde brandweezorg in te boeten.
- Eind 2015 heeft het bestuur ingestemd met het eerste Korpsbeleidsplan 2016-2018. Op basis van 10 doelstellingen en 26 plannen is Brandweer Hollands Midden onderweg naar een modern brandweerkorps. De realisatie van deze doelstelling en plannen wordt jaarlijks uitgewerkt in een Korpswerkplan.

Programma GMK

- De meldkamer van Hollands Midden is op 27 mei 2014 samengevoegd met de meldkamer van Haaglanden. Om deze samenvoeging te onderstrepen en te ondersteunen hebben de besturen en veiligheidsdirecties van de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden een bestuurlijke en ambtelijke stuurgroep gevormd.

- Door de heroriëntatie van de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) zijn de huidige partijen in ieder geval tot 2020 verantwoordelijk voor de meldkamer van de eenheid Den Haag ('De Yp'). Dit heeft bij de betrokken partijen geleid tot een behoefte aan inzicht in de werkelijke kosten van de meldkamer en in de realisatie van de beoogde besparingen. Hiertoe is een onderzoek uitgevoerd naar de kosten van de meldkamer. Dit was vooral voor de politie een grote opgave omdat de kosten van de meldkamer van de eenheid Den Haag door de vorming van de Nationale Politie niet meer separaat in de administratie zichtbaar zijn. Uiteindelijk is het gelukt ook deze kosten grotendeels in beeld te brengen. De conclusie is dat het vooraf begrote samenvoegingsvoordeel op ICT en Huisvesting is behaald

Programma Veiligheidsbureau

- De bestuursondersteuning (van het Hoofdenoverleg tot en met het Algemeen Bestuur) is één van de hoofdtaken van het Veiligheidsbureau.
- De medewerkers van het Veiligheidsbureau hebben een substantiële bijdrage geleverd aan de herziening van het Regionaal Risicoprofiel, Crisisplan en Beleidsplan voor de periode 2016-2019.

Programma Oranje Kolom

- Landelijk is de visie op Bevolkingszorg vastgelegd in het rapport: *Bevolkingszorg op Orde 2.0; 'Eigentijdse bevolkingszorg volgens afspraak'*. In dit rapport wordt een realistische en hedendaagse visie neergelegd met daaraan gekoppeld enkele prestatie-eisen (kwaliteitsnormen). Deze prestatie-eisen zijn output-gericht. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een herziening van het normenkader. Het Bestuur heeft ingestemd met het prestatiekader Bevolkingszorg Hollands Midden als vervanger van het normenkader gemeentelijke processen. Dit prestatiekader wordt gebruikt als leidraad voor verdere kwaliteitsverbetering van de bevolkingszorgprocessen.
- In het najaar van 2015 heeft de werkgroep mono-OTO (opleiden trainen oefenen) samen met de MOV'ers onder leiding van het COT, het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, een visie en ambitie voor OTO-bevolkingszorg ontwikkeld. De visie en ambitie beschrijft de richting waar de Oranje Kolom met OTO-bevolkingszorg naartoe wil. In de visie en ambitie zijn de uitgangspunten van de OTO-bevolkingszorg beschreven, evenals de verantwoordelijkheden en kwaliteitseisen. In oktober 2014 is het eerste kader OTO-bevolkingszorg ontwikkeld. De visie en ambitie 2016-2020 OTO-bevolkingszorg bouwt voort op dit kader.

Met trots op wat we hebben bereikt in 2016 nodig ik u graag uit om kennis te nemen van de aangeboden informatie en stel ik u voor tot bestuurlijke vaststelling van de jaarstukken 2016 over te gaan.

Henk Meijer
Directeur Veiligheidsregio Hollands Midden

Inleiding

De VRHM is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden krachtens de (gewijzigde) Wet gemeenschappelijke regelingen 2014.

Het openbaar lichaam Veiligheidsregio Hollands Midden bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden.

De Veiligheidsregio behartigt, op grond van de vastgestelde gemeenschappelijke regeling, de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen:

- de brandweezorg;
- het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer;
- de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- de samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding.

De wijze van uitvoering van de taken en de inrichting van de organisatie zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en in de organisatieverordening.

Bij de stemverhouding binnen het Algemeen Bestuur en de bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt rekening gehouden met het aantal inwoners per gemeente.

Hiernaast zijn de laatst bekende inwoneraantallen volgens CBS vermeld per 1 januari 2014 (basis voor programmabegroting 2016).

Gemeente	Aantal inwoners
Alphen aan den Rijn	106.785
Bodegraven-Reeuwijk	32.910
Gouda	70.941
Hillegom	20.944
Kaag en Braassem	25.745
Katwijk	62.782
Krimpenerwaard	53.853
Leiden	121.163
Leiderdorp	26.813
Lisse	22.336
Nieuwkoop	27.104
Noordwijk	25.691
Noordwijkerhout	15.956
Oegstgeest	22.910
Teylingen	35.735
Voorschoten	24.951
Waddinxveen	25.508
Zoeterwoude	8.075
Zuidplas	40.892
Totaal	771.094

Programmaverantwoording

1 Missie en visie

De VRHM is ingesteld om de multidisciplinaire crisisbeheersing in de regio te versterken, zodat burgers beter beschermd worden tegen de risico's van rampen en crises. Succesvolle crisisbeheersing is een belangrijk thema in het vertrouwen van de burger in de overheid. Door multidisciplinaire samenwerking wordt ieders kennis en kunde optimaal ingezet en wordt de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroot.

De kernactiviteit van de VRHM is het bevorderen van een veilige samenleving. De VRHM spant zich samen met haar crisispartners hiervoor in. De VRHM heeft daarbij een (niet vrijblijvende) regiefunctie. De basis voor crisisbeheersing is overzicht en inzicht in risico's die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen. Aangezien rampen en crises zich niet laten voorspellen, bereidt de VRHM zich voor op het bestrijden van alle mogelijke incidenten die zich in de regio kunnen voordoen. De VRHM is daarbij een kennisorganisatie die leert van incidenten, zowel binnen als buiten de regio.

De missie van de VRHM luidt:

De Veiligheidsregio Hollands Midden bevordert de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing in de regio.

De visie van VRHM is:

Wij kennen de veiligheidsrisico's in onze regio. Met de crisispartners bereiden wij ons hier gezamenlijk op voor, zodat de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie slagvaardig opereert.

De missie en visie van de VRHM laten zich samenvatten in het volgende motto:

Samen sterker voor veiligheid!

De missie en visie van VRHM vormen het uitgangspunt voor de ambities van de VRHM voor de komende vier jaar, zoals neergelegd in het Regionaal Beleidsplan VRHM 2016-2019 'Gericht verder!'.

De VRHM en haar crisispartners hebben in de achterliggende vier jaar, op basis van het Regionaal Beleidsplan 2012-2015, stevig geïnvesteerd in de versterking van de generieke crisisorganisatie. De komende vier jaar wordt dit stevige fundament bestendigd en de multidisciplinaire crisisbeheersing gericht verder versterkt.

Daartoe zijn in het Regionaal Beleidsplan 2016-2019 *drie beleidsprioriteiten* benoemd:

1. Informatiegestuurd werken
2. Risicogericht werken
3. Omgevingsgericht (net)werken

2 Programma Brandweer

2.1. Algemeen

In de Gemeenschappelijke regeling en in de organisatie van de VRHM is voorzien in een (geregionaliseerde) Brandweer Hollands Midden met de volgende taken:

- a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- c. het waarschuwen van de bevolking;
- d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Eerstverantwoordelijke is de regionaal commandant brandweer. In de bestuurlijke rapportages en in de jaarstukken legt hij rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer.

Op basis van besluiten met betrekking tot het inrichtingsplan op hoofdlijnen en de ontvlechting van de brandweer is een resultaatgerichte en proces gestuurde organisatie gevormd. De primaire processen zijn de brandweerspecifieke processen risicobeheersing, operationele voorbereiding en incidentbestrijding, waarbij operationele voorbereiding als een ondersteunend primair proces wordt gezien voor risicobeheersing en incidentenbestrijding. De primaire processen vormen samen de brandweerveiligheidsketen: pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Alle overige processen (management en bedrijfsvoeringstaken) zijn ondersteunend.

Het hoofdkantoor van de Brandweer Hollands Midden is gevestigd aan de Rooseveltstraat 4a in Leiden. Daarnaast worden 44 kazernes in stand gehouden. Aan de Brandweer Hollands Midden zijn in totaal circa 400 beroeps- en kantoorpersoneel en 1.000 vrijwilligers verbonden.

2.2 Wijze van realisatie van de beleidsvoornemens in 2016

2.2.1 Risicobeheersing

Visie

De visie van de sector Risicobeheersing (RB) is als volgt:

Het bevorderen van (brand)veilig wonen, werken en recreëren in Hollands Midden, gebaseerd op brandveiligheidsrisico's en het vastgestelde risicoprofiel, door te sturen met adviezen en toezicht op veiligheidsbewustzijn en brandveiligheidscommunicatie van burgers binnen Hollands Midden.

De sector RB adviseert en doet voorstellen voor maatregelen om risico's terug te dringen. Daarbij staat eenduidigheid in de kwaliteit van de advisering centraal. Hierdoor kan elke gemeente rekenen op een tijdig en inhoudelijk goed advies en toezicht. Bij de bepaling van de inzet van de sector RB wordt gebruik gemaakt van het door het Algemeen Bestuur in 2015 vastgestelde Regionaal Risicoprofiel.

Advisering Externe Veiligheid / bestemmingsplannen

In 2016 is het integraal adviseren procesmatig vormgegeven. Dit betekent dat per 1 januari 2016 één integraal advies door de Veiligheidsregio wordt afgegeven bij adviesaanvragen van gemeenten over bestemmingsplannen. Er is geïnvesteerd in adviezen die beter aansluiten bij de behoefte van het bevoegd gezag.

De brandweer geeft een deeladvies waarin brandveiligheid en externe veiligheid is verwerkt, maar maakt daarnaast ook het integrale advies, waarbij de adviezen van de andere partners zijn verwerkt. Anticiperend op de komst van de Omgevingswet is gestart met het verkennen van de integrale samenwerking op het gebied van adviseren met Omgevingsdiensten en RDOG.

Structureel Terugdringen Ongewenste en Onechte brandMeldingen (STOOM)

In 2014 is het project STOOM regionaal van start gegaan om het aantal loze brandmeldingen terug te dringen. In 2016 zijn de vervolgstappen gezet door dynamisch te anticiperen op loze meldingen. De aanpak bestaat uit het specifiek benaderen om de veroorzakers bewust te maken van de gevolgen van loze meldingen voor henzelf en voor de brandweer.

In 2016 is ook de verificatie van automatische brandmeldingen op de Meldkamer Brandweer van start gegaan. Dit heeft in 2016 geleid tot een daling van het aantal alarmeringen. Terugkijkend op 2016 blijkt dat de daling van het aantal loze alarmeringen zich heeft voortgezet. Sinds 1 januari 2013 is het aantal alarmeringen voor automatische brandmeldingen afgenomen met 32,3%.

Advies

Het uitvoeringsplan 2016 vormde de basis voor het adviseren op binnengekomen aanvragen / activiteiten (ook ongevraagd). Dit liep uiteen van advisering voor Wabo, gebruiksmeldingen, evenementen enz. tot verkeerszaken en Keurmerk Veilig Ondernemen.

Ontwikkelingen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

In 2016 zijn de vervolgstappen gezet middels scholing van de medewerkers, om van regelgericht naar risicogericht werken te gaan. Risicogericht denken en risicoanalyse zijn daarbij uitgebreid aan bod gekomen.

Brandveiligheid was ook in 2016 volop in beweging. De omgeving om ons heen verandert waardoor de adviesteams zich moeten oriënteren op de toekomst. Landelijk volgen wij de ontwikkelingen ten aanzien van deregulering, nieuwe wetgeving en risicogericht werken.

Toezicht

Het uitvoeringsplan Brandveiligheid 2016 vormde de basis voor het houden van toezicht waarbij onderscheid gemaakt werd in:

1. toezicht bouwfase;
2. toezicht gebruiksfase;
3. toezicht evenementen;
4. integraal toezicht gezamenlijk met gemeente of omgevingsdienst

Toezicht bouwfase

Toezicht tijdens de bouwfase vindt vooral plaats voor gebouwen waarop de brandweer advies heeft uitgebracht en geschiedt veelal samen met medewerkers van de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente, of van de omgevingsdienst.

Toezicht gebruiksfase

Voor bestaande gebouwen is een risico-indeling gemaakt. Het toezicht betreft vooral gebouwen met verminderd zelfredzame personen, gebouwen met een logiesfunctie en basisscholen. Voor diverse

evenementen is toezicht gehouden tijdens de opbouw van het evenement, maar ook tijdens het evenement is diverse keren toezicht gehouden afhankelijk van het soort evenement.

Integraal toezicht gezamenlijk met gemeente of omgevingsdienst

Risicobeheersing heeft op verzoek van de sector Incidentbestrijding diverse keren toezicht gehouden in en rondom gebouwen naar aanleiding van opmerkingen. Samen met de Omgevingsdienst West Holland en Midden Holland is in 2016 voor elkaar toezicht gehouden bij basisscholen en in de agrarische sector. In november en december 2016 zijn ook de vuurwerklocaties gezamenlijk gecontroleerd.

Samen met de ODWH is een project "Op- en overslag van verpakte gevaarlijke stoffen bij transportbedrijven" gestart. Het project loopt door in 2017.

Na de start van de pilot Geen Nood Bij Brand 16.0 is in 2015 een doorontwikkeling gemaakt met het project Risicobeoordeling 16.0. In 2016 is de methodiek op drie locaties toegepast.

RB heeft in 2016 bijgedragen aan het gemeentelijke project 'recreatieparken'. De werkwijze op basis van risicoanalyses (opgesteld in 2015) wordt hierbij toegepast.

Weerbaarheid (Brandveilig Leven)

Onder weerbaarheid wordt verstaan het vergroten van inzicht bij betrokkenen over de eigen invloed die men heeft op brandveiligheid. Dit vergroten van inzicht wordt bijvoorbeeld gedaan door het beantwoorden van vragen, het houden van gesprekken, door presentaties, begeleiding in het traject naar een ontruimingsoefening en het aanwezig zijn bij gemeentelijke informatieavonden. De nadruk bij deze activiteiten ligt op de vraag: Wat kunt u zelf doen aan uw eigen (brand)veiligheid? Belangrijk onderdeel is ook verkeerde verwachtingen omzetten in reële verwachtingen over de voorzieningen in het bouwwerk, het verloop van een incident en de werkzaamheden van de brandweer en andere hulpdiensten.

Het vergroten van de weerbaarheid is gedaan door het geven van voorlichting aan burgers, bedrijven, VVE's.

Inspectietaken Besluit rampen en zware ongevallen (Brzo)

De BRZO-inspecties zijn volgens planning uitgevoerd. Bij enkele Brzo-bedrijven zijn verbeterpunten en overtredingen geconstateerd. Bij hercontrole is vastgesteld dat de constatering zijn verholpen. Met de convenantpartners, de veiligheidsregio's Haaglanden, Zuid Holland Zuid, Rotterdam Rijnmond en Zeeland is intensief samengewerkt bij de uitvoering van de Brzo-inspectietaken. Door bundeling van de beperkt beschikbare specialisten op dit terrein is de continuïteit beter geborgd en zijn de adviezen kwalitatief beter. Ter verbetering van de effectiviteit is in 2016 een traject gestart om te bekijken of verdergaande samenwerking bij de uitvoering van taken mogelijk is.

Aanwijzen bedrijfsbrandweren

Op basis van wetgeving worden periodiek alle risicovolle bedrijven beoordeeld op de noodzaak van het hebben van een bedrijfsbrandweer.

In 2016 zijn alle Brzo-bedrijven die voor een aanwijzing bedrijfsbrandweer in aanmerking komen, beoordeeld op basis van de door hen aangeleverde bedrijfsbrandweerrapportages. Deze inventarisatie, beoordeling en het advies om geen inrichtingen aan te wijzen zijn voorgelegd aan het bestuur van de VRHM ter besluitvorming. Dit heeft niet geleid tot een aanwijzing.

Informatiemanagement, klanttevredenheidsonderzoek, bereikbaarheid

Informatiemanagement

Met een vaste frequentie komen managementrapporten beschikbaar, waardoor de brandweer in staat is om de kwaliteit en kwantiteit van het advies- en toezichtproces te monitoren en bij te sturen. De rapporten kunnen ook worden ingezet voor bestuurlijke verantwoording.

Klanttevredenheidsonderzoek

Besloten is om te blijven deelnemen aan de tweejaarlijks te houden Veiligheidsmonitor voor de regio Hollands Midden teneinde het brandveiligheidsgevoel van de burgers van Hollands Midden te peilen en de ontwikkelingen te kunnen volgen.

Bereikbaarheid en digitale bereikbaarheidskaarten (DBK)

In 2015 zijn het DBK- en routenavigatiesysteem (RIS) operationeel gegaan. Alle bestaande objectkaarten, afkomstig van de voormalige gemeentekorpsen, zijn overgezet naar de digitale omgeving in de vorm van pdf-bestanden en er is een grote slag gemaakt met het updaten en eenduidig maken van alle objectkaarten. In 2016 hebben we nieuwe objectkaarten gemaakt voor nieuw gebouwde objecten. Wegafsluitingen worden actueel in het RIS beheerd.

Bluswater

In 2016 heeft het DB van de VRHM besloten om in samenspraak met de waterleidingbedrijven en gemeenten een projectplan op te stellen hoe we gaan zorgen dat we (minimaal) de komende 20 jaar blijven voorzien in een adequate levering van bluswater. Het kwaliteitsniveau van 1 juni 2016 wordt als minimum aangehouden.

Beleidswijzigingen vanuit de waterleidingbedrijven, de onderhoudskosten voor gemeenten en de verwachte investeringen die gedaan moeten worden bij de vervanging van leidingen vragen om een heroverweging van de balans tussen kosten, drinkwaterkwaliteit en een optimale bluswatervoorziening. In 2016 hebben we de basis gelegd voor het projectplan dat bovenstaande moet vormgeven.

Daarnaast hebben we in 2016 onze adviesrol op bluswater meer risico- en omgevingsgericht gemaakt.

Objectpreparatie

Mede op basis van het (brandweer)risicoprofiel zal de Brandweer Hollands Midden zich verder prepareren op risico's in onze omgeving. De voorbereiding zal gedaan blijven worden op basis van risico's, maar de maatschappelijke impact van incidenten zal in de voorbereiding meer aandacht gaan krijgen in de prioriteitsbepaling.

In 2016 werd het omzetten van pdf-bestanden naar GIS-data nagenoeg afgerond. Van ruim 4000 objecten in onze regio kunnen we digitale informatie beschikbaar stellen aan de bluseenheden in het veld. Daarnaast is een start gemaakt met het adequaat in beheer zetten van deze data, zodat deze de komende jaren betrouwbaar blijft.

Multidisciplinaire samenwerking

Samen met het Bureau Gemeentelijk Crisisbeheersing (BGC), de GHOR en de Politie geeft de Brandweer Hollands Midden invulling aan de adviestaken van de VRHM. Alle partners hanteren als uitgangspunt dat wordt geadviseerd op basis van het Regionaal Risicoprofiel.

Bij het multidisciplinair adviseren worden kennis en kunde ingebracht vanuit elke kolom en samengevoegd tot een kwalitatief hoogstaand, eenduidig en gedragen advies. Het tonen van respect voor elkaars belangen en verantwoordelijkheden is van essentieel belang om te komen tot een gedragen advies. Synergie tussen de adviserende partijen levert daarbij een belangrijke meerwaarde bij de totstandkoming van multidisciplinaire adviezen.

Een eenduidig advies komt tot stand volgens duidelijke afspraken met interne en externe partijen. Daarvoor worden onder andere samen met de twee omgevingsdiensten binnen Hollands Midden processen uitgewerkt, zoals in het convenant tussen de omgevingsdiensten en de VRHM is vastgelegd. Ook zijn procesafspraken met de gemeenten vastgesteld.

Om de samenwerking vorm te kunnen geven, zijn in 2015 twee vacatures ingevuld: één voor coördinatie van de multi-advisering en één voor de coördinatie multi-advisering evenementen. Op basis daarvan wordt per 1 januari 2016 door de VRHM integraal geadviseerd.

Prestatiegegevens

Per kwartaal werd aan de gemeenten opgaaf gedaan van de geleverde prestaties. Het totaaloverzicht van alle gemeenten is in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	2014	2015	2016
Adviesaanvragen WABO	1.570	1.787	1.506
Adviesaanvragen Evenementenvergunningen	1.458	1.293	918
Adviesaanvragen Overige	3.506	3.389	3593
Toezichthouden	3.308	2.739	3.300
Brandveilig Leven	-	42	53
Bezwaarschriften op brandweeradviezen	1	-	2

2.2.2 Operationele Voorbereiding

Planvorming

Vanuit de afdeling planvorming worden producten als aandachtscarten, procedures en werkinstructies ontwikkeld. Deze ondersteunen het operationele werk van de brandweer. Afgelopen jaar is besloten voor de aanschaf van een app, zodat deze producten in de toekomst digitaal in het veld beschikbaar zijn. Ook de multidisciplinaire voorbereiding op calamiteiten wordt ondersteund met concrete producten. Deze producten, bijvoorbeeld een rampbestrijdingsplan of een informatiekaart, dragen bij aan een gecoördineerd optreden van de hulpverleningsdiensten.

Andere belangrijke planvormingsactiviteiten in 2016 betroffen de jaarlijkse update van de Kazerne Volgorde Tabel en de start van de voorbereidingen op het afsluiten van convenanten met de buurregio's op het gebied van basisbrandweezorg. Uitgangspunt is steeds het optimaliseren van de lokale brandweezorg.

In het kader van een aantal ontwikkelingen met betrekking tot de landelijke meldkamerorganisatie werd in 2016 een aantal wijzigingen doorgevoerd op de meldkamer. Dit was niet zonder gevolgen voor het veld. Door intensieve samenwerking en afstemming tussen enerzijds de meldkamer en anderzijds planvorming, facilitair en IB is dit zonder problemen doorgevoerd, zodat de communicatie in het veld en met de meldkamer tijdens een incident of een grotere calamiteit optimaal blijft.

Een vierde categorie werkzaamheden richt zich op de mono- en multidisciplinaire voorbereiding op evenementen. Hiertoe behoort een aantal grote en bekende jaarlijks terugkerende evenementen, als de bloemencorso in de Bollenstreek, het Leidens Ontzet, de kaarsjesmarkt in Gouda en de jaarmarkt in Alphen aan den Rijn. Daarnaast is er zowel monodisciplinair alsook multidisciplinair samengewerkt voor de voorbereiding op de jaarwisseling.

Het Team Multidisciplinaire Planvorming heeft het afgelopen jaar een belangrijke impuls gehad met de formele samenvoeging met het vakgebied multidisciplinaire vakbekwaamheid. Hiermee heeft het team nu het complete spectrum van multidisciplinaire voorbereiding onder haar hoede. Dit heeft geleid tot het aanpassen van de werknaam van het team, dat nu acteert onder de naam Team Multidisciplinaire Voorbereiding. Met deze taakuitbreiding heeft het team de eerste stappen gezet in het integreren van de werkzaamheden in een werkmethode, waarbij de traditionele scheidslijnen tussen planvorming, vakbekwaamheid en de overige werkgebieden worden opgeheven. Daardoor wordt nu een integrale en effectievere werkmethode gehanteerd die beter inspeelt op de complexiteit en dynamiek van het taakveld Crisisbeheersing. Inmiddels zijn enkele projecten gestart met deze nieuwe werkwijze.

Op vakbekwaamheidsgebied heeft het team de eerste stappen gezet naar een meer op trainingen en individuele leerbehoefte gestoeld vakbekwaamheidsprogramma.

Door het actief onderhouden van contacten met diverse partners en het actualiseren van convenanten is bijgedragen aan de beleidsprioriteit versterking partnerschappen.

Tot slot is ook een bijdrage geleverd aan de beleidsprioriteit informatiemanagement / netcentrisch werken: in 2016 is verder geïnvesteerd in de verdere professionalisering van het operationele informatiemanagement. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het toerusten van de CoPI-informatiemanagers met piketvoertuigen en de uitbouwen van het vakbekwaamheidsprogramma van alle piketfunctionarissen informatiemanagement, van CaCO op meldkamerniveau tot aan informatiemanagers in het Regionaal Beleidsteam.

Vakbekwaamheid

Alle opleidingen voor repressief en niet-repressief brandweerpersoneel zijn belegd bij de afdeling Vakbekwaamheid. De afdeling heeft in 2016 een zogenaamde 0-meting volgens het Kwaliteitskader Aanbieders Brandweeronderwijs (KAB) ondergaan. De uitkomsten en aanbevelingen van deze meting worden in samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's binnen WEST 4 opgepakt en uitgevoerd. Ook is in 2016 het project Vakbekwaamheid 2.0 van start gegaan, dat als doel heeft om de kwaliteit van de blijvende vakbekwaamheid en het (individuele) vakmanschap verder te

ontwikkelen. Verder is in 2016 volgens planning uitvoering gegeven aan de oefeningen en bijscholingen voor de basis brandweezorg, de regionale specialismen en de functionarissen op het gebied van de (multidisciplinaire) coördinatie.

Kenniscentrum

De Brandweer Hollands Midden heeft de ambitie een lerende en vernieuwende organisatie te zijn. In een resultaatgerichte organisatie is het van belang ruimte te creëren om te leren. De aandacht in de organisatie moet gericht zijn op kennis zodat zij in staat is in te spelen op de veranderingen die de maatschappij en ketenpartners vragen. De aandacht in de organisatie moet steeds gericht zijn op het feit dat we de goede dingen doen en de dingen goed doen. Kortom, leren in de praktijk en openstaan voor feedback. De focus moet komen te liggen bij leren en niet bij verantwoorden en oordelen.

Het Kenniscentrum richt zich vooral op:

- Verbeteren van de vakinhoudelijke kwaliteit van de brandweer.
- Leren van incidenten.
- Volgen van nieuwe ontwikkelingen, het beoordelen van het belang voor de organisatie en adviseren wat hiervoor nodig is.

In 2016 heeft het Kenniscentrum bijgedragen aan diversen projecten, zoals RI&E, project bluswater, digitaliseren van de voorvallenprocedure, inrichten brandonderzoek en het afronden van de onderzoeken van het Brugincident in Alphen en de brand bij het LUMC. Naast het evalueren van een aantal incidenten is de afdeling begonnen met het conform het korpsbeleidsplan invulling geven aan het programma *Versterken van het Lerend vermogen* en het project *Kennisdelen uit netwerken* van Brandweer Nederland. Dit jaar is een stap gemaakt met het leren van nieuwe ontwikkelingen. De sector IB wordt ondersteund bij het onderzoek naar nieuwe middelen om in het kwadrant offensief buiten te kunnen optreden. Daarnaast wordt samen met IB en brandweer Nederland onderzocht hoe we nieuwe vormen van lage druk in Hollands Midden kunnen implementeren. In dit kader wordt ook gewerkt aan het opstellen van een denkkader om te komen tot een impactanalyse van het implementeren van het “kwadrantenmodel bij gebouwbrand”. Het bovenstaande is een opsomming van de belangrijkste werkzaamheden.

Het Kenniscentrum heeft een solide basis gelegd die invulling geeft aan haar taakstelling zoals deze in 2011 is bedacht. Daarmee is er voldoende basis om op voort te bouwen voor de komende reorganisatie.

2.2.3 Incidentbestrijding

Algemeen

Binnen het inrichtingsproces van de Brandweer Hollands Midden richt de sector Incidentbestrijding (IB) zich op de volgende doelstellingen:

- Het eenduidig optreden binnen de regio
- Kwaliteitsverbetering van de aangeboden diensten.

Incidentafhandeling

Incidentbestrijding heeft de volgende taken:

- redden van mens en dier
- brandbestrijding
- hulpverlening
- schadebeperking
- stabiliseren
- multidisciplinaire coördinatie.

Daarnaast levert de sector IB ook diensten aan burgers, bedrijven en instellingen. Wanneer deze diensten op afspraak mogelijk zijn, spreken we van dienstverlening. Hierbij moet worden bekeken of de paraatheid niet in gevaar komt. In een later stadium wordt bepaald of er voor de geleverde diensten brandweerrechten of belasting kunnen worden geheven.

Versterken van de paraatheid

In 2016 is aandacht geschonken aan het versterken van de paraatheid, waardoor in het verslagjaar 35 personen zijn gestart met de opleiding Manschap A (waarvan 23 zijn gestart met de interne opleiding, en 12 personen zijn de opleiding begonnen bij een externe aanbieder). Hier staat een uitstroom van vrijwilligers tegenover. Het paraatheidinformatiesysteem ondersteunt de leiding binnen IB bij de paraatheid en het operationeel houden van kazernes en middelen. Daar waar nodig worden opstappers flexibel ingezet.

De Kazerne Volgorde Tabel (KVT) is in 2016 geactualiseerd op basis van de gerealiseerde tijden uit 2015 en uitgebreid met een KVT voor Waterongevallenvoertuigen. Deze KVT is tevens afgestemd met de omliggende regio's. Met de veiligheidsregio Amsterdam Amstelland en Utrecht zijn voorbereidingen getroffen voor een operationele grens.

In samenspraak met diverse gemeenten is gewerkt aan verbeterde kazernelocaties om de paraatheidspositie te verbeteren, dan wel omdat de huidige locatie onbruikbaar wordt in verband met ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit zijn de huidige kazernes Leiden-Noord (verouderde huisvesting/ongunstige ligging), Stolwijk (verkoop locatie door gemeente), Bodegraven (ongunstige ligging), Voorhout (nieuwe ruimteverdeling met gemeentelijke huisvesting). In Zwammerdam is een nieuwe locatie geopend.

Productverfijning

Qua specialisme vond in 2016 een uitbreiding plaats van het aantal Brandweer First Responders. In totaal is deze taak in 27 kazernes succesvol geïmplementeerd en wordt ondersteuning gegeven aan de RAV HM bij reanimaties. De duiktaak bij waterongevallen is versterkt met de invoer van drie nieuwe waterongevallenvoertuigen.

Daarnaast zijn de eerder ingezette efficiëncyslagen verder uitgevoerd op de tankautosputten (TAS) en de personeel- en materieelvoertuigen. De reservetankautosputten en overbodige tweede tankautosputten zijn uit de operatie verwijderd en daar waar nodig vervangen door een operationeel ondersteunend voertuig (OOV).

In 2016 heeft de BHM als coördinerende regio voor Brandweer Nederland het implementeren van het Specialisme Technische Hulpverlening in het land afgerond. Hollands Midden levert de projectleiding en werkte samen met Friesland, IJsselland, Gelderland Zuid, Midden West Brabant en het IFV de implementatie uit. Daarbij wordt uitvoering gegeven aan de opdracht van de Raad van Brandweercommandanten om samen in Nederland het product Specialistische Technische Hulpverlening te leveren. De vijf regio's zijn voorbereid op het zoeken naar en redden van slachtoffers bij instorting van gebouwen. Het specialisme is nu operationeel en heeft deze taak overgenomen van de 25 regio's in het land. Gezien de incidentfrequentie en de voorbereidingen die nodig zijn, kunnen met de nieuwe werkwijze de kwaliteit en de efficiency bij deze taak verhoogd worden.

Optimaliseren van interne processen

Vanuit de sector is deelgenomen aan grote projecten zoals MAM, Vakbekwaamheid 2.0, implementatie Facilitair 2.0, VIMS en Digitaal Werken. De sector IB heeft zelf het initiatief bij het

Materieelplan en de uitrol van de nieuwe keuringssystematiek (PPMO) voor operationele medewerkers. Daarnaast coördineert de sector de jaarlijkse fysieke test (JFT) voor de medewerkers.

Vrijwilligersmanagement

Het Algemeen Bestuur heeft op 29 januari 2009 bepaald dat de Brandweer Hollands Midden werk moet maken van het verkrijgen, borgen en zo veel mogelijk behouden van repressief vrijwillig personeel. Het in stand houden van de vrijwillige brandweer vraagt om een structurele en creatieve aanpak en organisatie. De vrijwillige brandweer draagt, in de rol van ambassadeur, in belangrijke mate bij aan het zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn van de brandweer in de maatschappij.

Om bovenstaande te bereiken is in 2014 de 'Visie vrijwilligheid' opgesteld en in 2016 gewerkt aan de investering in de algemene vitaliteit van de vrijwilligerskazernes. Op dit punt zijn flinke vorderingen gemaakt en wordt het huidige beleid van de Brandweer Hollands Midden en de deelname en betrokkenheid van vrijwilligers getoetst aan de visie. Daarnaast is het overleg met de vertegenwoordiging van de vrijwilligers, met hen samen opnieuw vormgegeven.

Bijzondere evenementen

In het jaar 2016 is door de sector een grote bijdrage geleverd aan de preparatie van het USAR-team. Voorts is geparticipeerd in de USAR-oefeningen en een bijdrage geleverd aan internationale ontwikkelingen op het gebied van planvorming, classificatiesysteem en oefeningen.

Kengetallen Incidentbestrijding		
Classificatie	2015	2016
Brand	1.423	1.464
OMS	2.238	1.988
Ongeval	424	429
Dienstverlening	2.803	2.564
Totaal	6.888	6.445
Prioriteit	2015	2016
0	10	11
1	4.196	4.077
2	2.608	2.329
3	18	5
4	48	20
5	8	3
Totaal	6.888	6.445

2.3 Lasten en baten

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma Brandweer					
Risicobeheersing	4.770.000	-	4.770.000	4.545.666	224.334
Operationele Voorbereiding	5.450.000	-	5.450.000	5.602.423	(152.423)
Incidentbestrijding	15.600.000	-	15.600.000	15.790.229	(190.229)
Management en bedrijfsvoering	12.317.987	(30.118)	12.287.869	12.210.103	77.766
Materieel en huisvesting	13.500.000	-	13.500.000	13.516.407	(16.407)
Projectkosten	707.514	50.000	757.514	615.096	142.418
Totaal lasten	52.345.501	19.882	52.365.383	52.279.923	85.460
Gemeentelijke bijdragen	42.829.787	-	42.829.787	42.850.788	(21.001)
Rijksbijdragen	6.808.201	(30.118)	6.778.083	6.834.408	(56.325)
Overige baten	2.000.000	-	2.000.000	2.722.480	(722.480)
Totaal baten	51.637.988	(30.118)	51.607.870	52.407.676	(799.806)
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	707.513	50.000	757.513	(127.753)	885.266
Reserve kwaliteitsprojecten	(250.000)	-	(250.000)	(235.289)	(14.711)
Reserve samenwerken loont	(107.500)	-	(107.500)	(4.601)	(102.899)
Reserve sociaal plan	-	-	-	-	-
Reserve versnelde organisatie opbouw	(225.013)	-	(225.013)	(225.013)	-
Reserve nieuwe brandweerconcepten	(125.000)	-	(125.000)	(125.000)	-
Reserve FLO	-	-	-	-	-
Reserve Multi team	-	(50.000)	(50.000)	(23.232)	(26.768)
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	(740.888)	740.888

De realisatie van het programma Brandweer is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd. De afwijking van het saldo ten opzichte van de programmabegroting en de mutaties in de reserves worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3 Programma Gemeenschappelijke Meldkamer

3.1 Algemeen

In de Wet veiligheidsregio's zijn de taken en bevoegdheden voor het voorzien van de meldkamerfunctie opgedragen aan de besturen van de veiligheidsregio's.

Het bestuur van de VRHM heeft de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer die is ingesteld en in stand wordt gehouden ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak, met dien verstande, dat:

- De Regionale Ambulancevoorziening zorg draagt voor het in stand houden van een meldkamer voor ambulancezorg, als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer.
- De korpschef van de Nationale Politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer.

De meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politie, het bieden van een adequaat hulpaanbod, en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten. Daarnaast faciliteert de GMK de niet-spoedeisende ambulancezorg, het zogenaamde 'besteld vervoer'. De GMK heeft tenslotte een faciliterende en informerende taak aan het bestuur, respectievelijk de besturen in de veiligheidsregio. De GMK kent hiertoe een viertal kernfuncties, te weten intake, regie, informatievoorziening en opschaling.

De meldkamer van Hollands Midden is sinds 27 mei 2014 samen met de meldkamer van Haaglanden gehuisvest in het gebouw 'De Yp' aan de Katschiplaan 10 in Den Haag (Ypenburg).

Door de Heroriëntatie Landelijke Meldkamerorganisatie zijn de besturen van de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden in ieder geval tot 2021 verantwoordelijk voor het in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer. De veiligheidsdirecties van de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden hebben gezamenlijk een Ambtelijke Stuurgroep GMK Den Haag gevormd waarin de leden van de veiligheidsdirecties zitting hebben. Daarnaast is een Bestuurlijke Stuurgroep Meldkamerdomein gevormd door de portefeuillehouders in beide besturen. Voor Hollands Midden burgemeesters J.W.E. Spies en G. Goedhart, voor Haaglanden burgemeesters C. B. Aptroot en A.J. Rodenburg.

3.2 Wijze van realisatie van de beleidsvoornemens in 2016

Ontwikkelingen binnen het programma GMK

Stand van zaken Financiën GMK De Yp

De Ambtelijke Stuurgroep heeft op 27 juni 2016 opdracht gegeven tot onderzoek naar de kosten van de GMK Den Haag. Het doel van deze opdracht is tweeledig:

1. inzicht te krijgen in de kosten, zodat voor de komende jaren een begroting kan worden opgesteld die de kosten van de GMK Den Haag dekt;
2. de bestuurlijke afspraken die bij de samenvoeging zijn gemaakt tot 1 januari 2017, onder meer op basis van dit inzicht, voor de komende jaren (tenminste tot 2021) te herijken.

Het onderzoek betreft inzicht in zaken die in twee fasen worden onderzocht. De eerste fase betreft:

- Inzicht in de huidige en toekomstige kosten, gerelateerd aan de begrotingen;
- Inzicht in gerealiseerde besparingen.

De tweede fase betreft:

- Een toetsing of de huidige verdeelsleutel van kosten en baten (nog) fair is;
- Een helder financieel beeld dat kan dienen als een nieuwe nulmeting;
- Inzicht in de frictiekosten, waarover de veiligheidsregio's afspraken met V&J moeten maken;
- Een antwoord op de vraag of de door de VRH gehanteerde begrotingssystematiek als format zou kunnen dienen voor de GMK Den Haag tot het moment dat er een nieuwe landelijke systematiek is;
- Onderzoek voor de jaren 2016 – 2020, gericht op de ontwikkeling van kosten op het gebied van:
 - o Personeel (efficiencyvoordeel);
 - o ICT (vervangingsinvesteringen en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen);
 - o Huisvesting (verhuizing RCC Hollands Midden, consequentie huurovereenkomst De Yp bij gebruik door meerdere partijen en consequentie pand Rooseveltstraat in Leiden)

De uitkomsten van de tweede fase leiden uiteindelijk tot een voorstel om te komen tot nadere afspraken over de governance en het beheer van de GMK Den Haag. De (definitieve) rapportage staat gepland voor de bestuurlijke stuurgroep van 28 juni 2017.

Met betrekking tot bovenstaande onderzoeksopdracht heeft de portefeuillehouder GMK in het DB van VRHM, mevr. Spies, in de bestuurlijke stuurgroep (21 september 2016) nog de volgende randvoorwaarden meegegeven:

Bestuurlijke randvoorwaarden VRHM Fase 1:

1. De begroting is taakstellend voor de jaren tot aan overdracht aan LMO.
2. Vervangingsinvesteringen dienen te worden gedekt uit de lopende begroting.
3. Uitbreidingsinvesteringen in infrastructuur en functionaliteit (informatievoorziening) moeten in lijn zijn met de landelijk gestandaardiseerde infrastructuur / informatievoorziening van de LMO.
4. Op dit moment ontbreekt het bij de Politie Eenheid Den Haag aan financieel inzicht in de huidige kosten van GMK De Yp. Dit maakt de vraag aan de Veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden om een bijdrage in de investeringen zeer lastig. Gezien het ontbrekende inzicht in de kosten van de meldkamer kunnen extra exploitatiekosten niet worden doorberekend aan de veiligheidsregio's. Dit omdat de vraag of deze kunnen worden gedekt uit de onderuitputting op overige kostencategorieën (bijv. vacaturegelden) ook niet kan worden beantwoord.

Bestuurlijke randvoorwaarden VRHM Fase 2:

5. Bij de toetsing of de huidige verdeelsleutel van kosten en baten (nog) fair is blijft het uitgangspunt gehanteerd (conform Startdocument Project meldkamer Den Haag en bestuurlijke besluitvorming AB VRHM op 27 maart 2014) dat bij samenvoeging de structurele kosten van beide meldkamers gelijk blijven en zo mogelijk dalen.

Uitkomsten eerste fase

Met de vorming van de Nationale Politie zijn de kosten van de meldkamer van de eenheid Den Haag niet meer separaat in de administratie zichtbaar. Uiteindelijk is het gelukt deze kosten grotendeels in beeld te brengen. De werkgroep concludeert dat de werkelijke kosten over 2015 voldoende in beeld zijn gebracht om een reële vergelijking te kunnen maken met de situatie vóór de samenvoeging van beide meldkamers. Bij de berekening van het te verwachten voordeel van de samenvoeging is afgesproken om de post personeel buiten beschouwing te laten. Eventuele besparingen op deze post zouden in het verdere samenvoegingstraject aan de orde kunnen zijn.

De conclusie is getrokken dat het vooraf begrote samenvoegingsvoordeel van € 650.000 op ICT en Huisvesting is behaald.

Achterblijvende materiële kosten GMK Hollands Midden

In het 'Transitieakkoord meldkamer van de toekomst' zijn afspraken gemaakt over de achterblijvende materiële kosten. In Hollands Midden is hiervan sprake als gevolg van de achterblijvende meldkamer. In het transitieakkoord is afgesproken dat binnen elke regio de achterblijvende materiële kosten verdeeld worden onder de betrokken partijen binnen de meldkamer volgens de in bepaling 69 genoemde verdeelsleutel. Het deel van de achterblijvende materiële kosten van de veiligheidsregio's wordt gedragen door het ministerie van VenJ.

Hierover is de VRHM in gesprek met ambtenaren van VenJ. Vanuit Hollands Midden worden de achterblijvende materiële kosten berekend door een vergelijk te maken met de boekwaarde en de taxatiewaarde. Aan DTZ Zadelhoff is opdracht gegeven tot het uitvoeren van een taxatie. De resultaten daarvan zijn bekend. Na overeenstemming over (de berekening van) de achterblijvende materiële kosten kan VRHM met de betrokken partijen binnen Hollands Midden en het ministerie van VenJ, conform het transitieakkoord, proberen tot afspraken komen.

Landelijke ontwikkelingen meldkamerdomein

Met betrekking tot het programma GMK moet rekening gehouden met de volgende aspecten, waarbij de financiële consequenties nog niet (volledig) bekend zijn.

Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO)

In het regeerakkoord Rutte I was opgenomen dat er één landelijke meldkamerorganisatie (LMO) zal komen. Met betrokken partijen is dit doel verder uitgewerkt. Dit heeft geleid tot het Transitieakkoord 'Meldkamer van de Toekomst' waarin de ambities van de betrokken partijen collectief zijn onderschreven. Snel daarna is de kwartiermaker organisatie LMO aan de slag gegaan. In de zomer 2015 is het Plan van Aanpak en Ontwerpplan voor de realisatie van de LMO opgeleverd.

Transitieakkoord Meldkamer van de Toekomst

Het Transitieakkoord over de Meldkamer van de Toekomst, waarin afspraken zijn vastgelegd over financiën, aansturing, locatiekeuze en implementatie van de nieuwe meldkamerorganisatie, is op 16 oktober 2014 ondertekend door vertegenwoordigers van de verschillende organisaties die betrokken zijn bij de meldkamers, te weten de ministers van Veiligheid & Justitie, Volksgezondheid, Welzijn, Sport en Defensie, de korpschef van de Nationale Politie, de voorzitters van de veiligheidsregio's en de voorzitters van de besturen van de Regionale Ambulance Voorzieningen. In het Transitieakkoord zijn specifieke afspraken gemaakt over de overdracht van middelen. Zo dragen de veiligheidsregio's voor de taken van de brandweer landelijk € 42 miljoen structureel bij.

In het Transitieakkoord 'Meldkamer van de toekomst' is vastgelegd dat een regionaal kwartiermaker de samenvoeging tot en de inrichting van de overeengekomen meldkamerlocatie implementeert. Dhr. Michel is benoemd tot regionaal kwartiermaker meldkamerlocatie Den Haag.

Nulmeting

Op 2 mei 2014 heeft de Kwartiermaker Landelijke Meldkamerorganisatie (KLMO) een brief gestuurd waarin het traject van de Nulmeting is gestart. De Nulmeting wordt gezien als essentieel voor een goed verloop van de transitie naar de LMO. De Nulmeting heeft als oogmerk de bestuurlijk-juridische,, operationele en financiële situatie in beeld te brengen. Hiermee vormt de Nulmeting de basis voor het landelijk financieel kader (art. 37 Transitieakkoord - TA), de business cases voor de samenvoeging van de meldkamers (art. 42 TA) en voor het financiële overdrachtsdocument per meldkamer (art. 80 TA). Ten slotte geven de uitkomsten van de Nulmeting inzicht in de veranderopgave per meldkamer. De Nulmeting van de meldkamer van de VRHM is eind 2014 afgerond. De heer G. Goedhart, portefeuillehouder Middelen in het Dagelijks Bestuur, heeft namens het bestuur geoordeeld dat de organisatie van de VRHM aan de uitvoerder van de Nulmeting (PwC) in opdracht van de Kwartiermaker LMO, volledige en juiste gegevens heeft verstrekt. Voor de regio's is nog niet duidelijk wat de uitkomsten van de Nulmeting zullen zijn.

Heroriëntatie landelijke meldkamerorganisatie

Vóór besluitvorming over de verdere realisatie heeft de minister van Veiligheid en Justitie de opdracht gegeven om een gatewayreview te laten uitvoeren naar de vorming van de LMO. De uitkomst van de review is kritisch maar helder: betrokken partijen hebben het met elkaar niet zo georganiseerd, dat de opdracht om te komen tot een LMO binnen de huidige afspraken van tijd en geld gerealiseerd kan worden. Er moet een aantal zaken beter worden georganiseerd om de gemeenschappelijke doelstellingen te behalen; er is een heroriëntatie nodig. De transitiestrategie wordt bijgesteld naar een meer realistische aanpak. Het uiteindelijke doel zoals opgenomen in de heroriëntatie op de vorming van de landelijke meldkamer is om de samenvoegingen, de landelijke ICT en het beheer van de landelijke meldkamer in 2021 gerealiseerd te hebben.

Onderzoek besparingen LMO

Voor de realisatie van één landelijke meldkamer is van belang dat er zoveel mogelijk helderheid bestaat over de financiële kaders waarbinnen dit moet plaats vinden. In het kader van de heroriëntatie op de vorming van één landelijke meldkamer zijn mede naar aanleiding van de uitkomst van de Gatewayreview vraagtekens geplaatst bij de haalbaarheid van de in het Transitieakkoord (2013) afgesproken taakstelling en het daarbij behorende realisatie pad. Deze taakstelling betreft - conform transitieakkoord - €10 mln. in 2015, oplopend tot € 50 mln. structureel vanaf 2021.

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft opdracht gegeven aan KPMG om te onderzoeken of de besparingen en het daarbij behorende tijdpad zoals opgenomen in het Transitieakkoord realistisch zijn.

3.3 Lasten en baten

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma GMK					
DVO	1.453.512	-	1.453.512	1.453.512	-
Totaal lasten	1.453.512	-	1.453.512	1.453.512	-
Bijdrage Rode Meldkamer	1.178.261	-	1.178.261	1.178.261	-
Bijdrage GHOR in GMK/RCC	134.769	-	134.769	134.769	-
Brede doeluitkering	31.000	-	31.000	31.000	-
Baten voorgaande jaren	-	-	-	-	-
Totaal baten	1.344.030	-	1.344.030	1.344.030	-
			-		
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	109.482	-	109.482	109.482	-
Reserves	(109.482)	-	(109.482)	(109.482)	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-

De realisatie van het programma GMK is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd. De afwijking van het saldo ten opzichte van de programmabegroting en de mutaties in de reserves worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

4 Programma Veiligheidsbureau

4.1 Algemeen

Het Veiligheidsbureau heeft een coördinerende rol in het initiëren, faciliteren en monitoren van de multidisciplinaire samenwerking en besluitvorming binnen de VRHM, zodat de VRHM haar rol als (strategisch) adviesorgaan op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en integrale veiligheid optimaal kan vervullen. Afgeleid van missie en visie van de veiligheidsregio en de doelstellingen van de veiligheidsdirectie zijn de doelstellingen voor het Veiligheidsbureau de volgende:

- De voorbereiding en bewaking van het ambtelijke en bestuurlijke besluitvormingsproces en de regievoering betreffende de implementatie, monitoring en borging van genomen besluiten.
- De adviezen aan Hoofdenoverleg, veiligheidsdirectie en bestuur worden multidisciplinair en integraal voorbereid.
- Het Veiligheidsbureau is de front-office van de veiligheidsregio waar bestuur, medewerkers uit de kolommen en netwerkpartners terecht kunnen met vragen en informatie over de bestuurlijke besluitvorming, onderliggende documenten en (beleid) activiteiten binnen de veiligheidsregio.
- De voorzitter, DB-leden en de directeur van de VRHM worden ondersteund bij de landelijke en provinciale overleggen op veiligheidsregio gebied.

Het Veiligheidsbureau heeft twee formatieplaatsen en is voor wat betreft de personele bezetting geïntegreerd met het bureau Beleid & Strategie van de concernstaf van de brandweer (ook twee formatieplaatsen). Hiervoor is in 2011 gekozen om redenen van een verminderde kwetsbaarheid, eenduidigere ondersteuning van de regionaal commandant-directeur Veiligheidsregio en de ontwikkeling van ontkleuring van de concernstaf van de brandweer naar een concernstaf voor de Veiligheidsregio. Uiteraard is er wel een duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden en blijft het Veiligheidsbureau als organisatieonderdeel van de Veiligheidsregio bestaan en ook als zodanig herkenbaar.

Binnen het programma Veiligheidsbureau valt ook de regionale kassiersfunctie van de Veiligheidsregio voor de gemeentelijke bijdragen aan Slachtofferhulp Nederland. Hierover heeft de Veiligheidsregio een convenant afgesloten.

De Veiligheidsregio treedt daarnaast op als regionale kassier voor de gemeentelijke bijdragen aan het gemeentelijke Veiligheidshuis met ingang van 2014.

De kosten van het programma Veiligheidsbureau worden, naast de gemeentelijke bijdragen aan Slachtofferhulp Nederland en het Rode Kruis (kassiersfunctie gemeenten), gedragen door een inwonerbijdrage (twee derde deel) en de politie (één derde deel).

4.2 Wijze van realisatie van de beleidsvoornemens in 2016

Door het Veiligheidsbureau zijn de taken uitgevoerd zoals omschreven in de begroting 2016. De bestuursadvisering en -ondersteuning (multi-werkgroepen, Hoofdenoverleg, Veiligheidsdirectie, Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur, Veiligheidsberaad) is één van de hoofdtaken van het Veiligheidsbureau.

In 2016 zijn de volgende vergaderingen door het Veiligheidsbureau ondersteund:

Algemeen Bestuur	3 (plus 2 thematisch)
Dagelijks Bestuur	7
Veiligheidsdirectie	10
Hoofdenoverleg	14

In 2016 zijn de herijkte wettelijke planfiguren vastgesteld (regionaal risicoprofiel, regionaal beleidsplan en regionaal crisisplan). Op basis van de Wet veiligheidsregio's dient dit elke vier jaar te gebeuren.

De Veiligheidsregio heeft een netwerkfunctie voor crisispartners. Het op een gebruiksvriendelijke wijze kunnen delen van digitale informatie is daarbij onontbeerlijk. In 2016 is gestart met het project 'digitaal werken' dat zorgt voor de invoering van één VRHM-breed informatieplatform.

In 2016 heeft de VRHM deelgenomen aan de landelijke visitatie van veiligheidsregio's. Het rapport van de visitatiecommissie komt in maart 2017 uit.

De samenwerking met en tussen veiligheidsregio's krijgt op landelijk niveau (Veiligheidsberaad) steeds meer vorm en inhoud. De advisering van de ambtelijke en bestuurlijke deelnemers aan de diverse vergadergremia van het Veiligheidsberaad wordt een steeds belangrijkere taak.

4.3 Lasten en baten

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Progr. Veiligheidsbureau					
Kassiersfunctie Veiligheidshuis	180.000	-	180.000	180.000	-
Kassiersfunctie Slachtofferhulp	148.082	-	148.082	148.956	(874)
Veiligheidsbureau	207.134	-	207.134	195.428	11.706
Totaal lasten	535.216	-	535.216	524.384	10.832
Gemeentelijke bijdragen	279.216	-	279.216	279.216	-
Gemeentelijke bijdrage Veiligheidshuis	180.000	-	180.000	180.000	-
Bijdrage van Politie	66.000	-	66.000	55.168	10.832
Brede doeluitkering	10.000	-	10.000	10.000	-
Totaal baten	535.216	-	535.216	524.384	10.832
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Algemene reserve	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-

De realisatie van het programma Veiligheidsbureau is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd. De afwijking van het saldo ten opzichte van de programmabegroting en de mutaties in de reserves worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

5 Programma Oranje Kolom

5.1 Algemeen

In het *Regionaal Beleidsplan VRHM 2016 – 2019* zijn drie prioriteiten vastgesteld: informatiegestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken. Deze drie beleidsprioriteiten hangen nauw met elkaar samen en kennen een onderlinge afhankelijkheid. De genoemde beleidsprioriteiten worden op alle niveaus van de organisatie van de veiligheidsregio (en dus ook voor het programma bevolkingszorg) als rode draden vertaald naar de onderliggende activiteiten en werkplannen.

5.2 Wijze van realisatie van de beleidsvoornemens in 2016

Werkplan algemeen

In de eerste drie kwartalen van het afgelopen jaar is in lijn met het werkplan Oranje Kolom 2016 gewerkt aan de prioriteiten uit het beleidsplan VRHM 2016-2019.

Onvoorziene mutaties in het personeelsbestand zorgden vanaf het derde kwartaal voor onderbezetting waardoor de geplande uitvoering van de werkzaamheden in het najaar negatief is beïnvloed.

De activiteiten die in 2016 nog niet afgerond konden worden, zijn opgenomen in het werkplan Oranje Kolom voor 2017.

Belangrijke thema's in 2016 waren:

Coördinatie vluchtelingenopvang

In de voorjaarsrapportage is melding van gemaakt dat de coördinatie van de vluchtelingen-problematiek meer tijd en aandacht heeft gekost dan was voorzien in het werkplan. Vanwege de terugloop van de instroom van nieuwe vluchtelingen aan het begin van de zomer is de extra werkdruk op dit onderwerp aanzienlijk verminderd. Wel blijven de inmiddels georganiseerde provinciale overlegvormen (regietafels) in tact zodat daarop in geval van een plotselinge toename van het aantal vluchtelingen teruggegrepen kan worden.

Hoewel altijd alles beter kan, mag toch wel worden gesteld dat het onderbrengen van de coördinatiefunctie van de vluchtelingenopvang bij de veiligheidsregio ertoe heeft bijgedragen dat de gemeenten in Hollands Midden bovengemiddeld hebben gepresteerd op dit dossier.

Bevolkingszorg op orde 2.0 en nieuw regionaal prestatiekader

Als aangekondigd vervolg op de beleidsnota 'Bevolkingszorg VRHM' heeft het AB op 31 maart 2016 ingestemd met het "Prestatiekader Bevolkingszorg 2016". Hierbij zijn de prestatie eisen en de visie-elementen uit het (landelijke) rapport *Bevolkingszorg op Orde* vertaald naar onze regio. De organisatorische wijzigingen zijn inmiddels verwerkt in het regionaal crisisplan, deel bevolkingszorg. Dat is een voorbeeld van een activiteit die door de extra aandacht voor de vluchtelingenopvang later dan volgens de planning is opgepakt.

Na de zomer is met behulp van de zgn. 'peer review' methode een begin gemaakt met het meten en verbeteren van de kwaliteit van de bevolkingszorgprocessen. Om te bezien of wij hiermede de goede weg hebben ingeslagen, is hier gekozen voor een dubbele pilotvorm. Eén pilot bij een middelgrote gemeente en de andere pilot bij een samenwerkend cluster van vijf gemeenten. Indien de pilots voldoen aan de doelstelling zal het meet- en verbeterproces gericht op bevolkingszorg ook in de andere gemeenten en samenwerkingsverbanden worden gehouden.

Professionaliseren crisiscommunicatie

De professionalisering van de crisiscommunicatie heeft ook in 2016 weer specifieke aandacht gekregen. Nieuw daarbij is de organisatie van 'de dag van de crisiscommunicatie' op 17 november 2016 geweest. Meer dan 80 betrokken communicatiemedewerkers afkomstig uit het multi-domein (inclusief partners) discussieerden mee in de verschillende workshops. Gelet op de vele positieve reacties op dit voor Hollands Midden betrekkelijk nieuw fenomeen verdient dit initiatief zeker een vervolg.

Opleiden, trainen en oefenen (OTO)

Vanwege een vertraging met betrekking tot de aanbesteding en aanschaf van een registratiesysteem voor het bijhouden van opleiding en ontwikkeling van bevolkingszorg functionarissen bij gemeenten (AG5) is aan het begin van de zomer een (in eigen beheer ontwikkeld) alternatief systeem 'gevuld' met relevante gegevens. Deze extra onvoorziene werkzaamheden zijn verricht door de vier cluster-coördinatoren en de medewerkers van het BGC en kosten aanzienlijk meer tijd dan was voorzien.

Evenementenveiligheid

Begin 2016 is het inspectierapport "Meer aandacht voor veiligheid en gezondheid bij publieksevenementen" verschenen. De aanbevelingen uit dit rapport zijn, geannoteerd vanuit de situatie in Hollands Midden, in juni 2016 voorgelegd aan het AB. Op basis hiervan heeft het AB op 1 december 2016 besloten het regionale kader evenementenveiligheid verder door te ontwikkelen. Daarnaast is vorig jaar het sinds eind 2015 operationele regionale 'loket' evenementenveiligheid geëvalueerd.

De daarbij naar voren gebrachte verbeterpunten voor loket, hulpdiensten en gemeenten zullen in 2017 prominent op de agenda van de regionale overleggen worden geplaatst.

Organisatie Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing en invulling van de functie van Coördinerend Functionaris

Het BGC kent 3,55 formatieplaatsen (inclusief de Coördinerend Functionaris; exclusief bijdrage aan sturing BGC door hoofd planvorming). De taken van het Hoofd BGC worden, in samenspraak met de Coördinerend Functionaris, deels uitgevoerd door het Hoofd van de afdeling Planvorming VRHM. De (deeltijd)functie van coördinerend functionaris is een verplichting op grond van artikel 36 van de Wvr.

5.3 Lasten en baten

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Progr. Oranje Kolom					
Kassiersfunctie Rode kruis	14.631	-	14.631	18.500	3.869-
Landelijke afdrachten	30.000		30.000	27.901	2.099
Afdelingskosten	287.038		287.038	279.687	7.351
Piketvergoedingen	130.000		130.000	125.071	4.929
Coördinatiekosten	44.900		44.900	38.260	6.640
Opleiden en trainen	125.000	(15.000)	110.000	28.151	81.849
Professionalisering Crisiscommunicatie	10.000		10.000	33.102	23.102-
Projectkosten		65.000	65.000	-	65.000
Totaal lasten	641.569	50.000	691.569	550.672	140.897
Gemeentelijke bijdragen	560.356	-	560.356	560.354	2
Rijksbijdragen	66.213	-	66.213	67.000	(787)
Overige bijdragen			-	23.061	(23.061)
Bijdragen van derden (e-learning)	15.000	(15.000)	-		-
Totaal baten	641.569	(15.000)	626.569	650.415	(23.846)
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	65.000	65.000	(99.743)	164.743
Reserve versterking OK	-	(65.000)	(65.000)	-	(65.000)
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	(99.743)	99.743

De realisatie van het programma Oranje Kolom is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd. De afwijking van het saldo ten opzichte van de programmabegroting en de mutaties in de reserves worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

6 Paragrafen

6.1 Paragraaf weerstandsvermogen (artikel 11 BBV)

6.1.1 Algemeen

Op grond van het Besluit BBV bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de VRHM beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf betreffende weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat ten minste:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

In de afgelopen jaren heeft de VRHM in het jaarbericht en in de begroting een gelijklopende paragraaf opgenomen omdat beide documenten in dezelfde bestuursvergadering worden vastgesteld. In de derde bestuur rapportage van het dienstjaar worden de risico's tussentijds beoordeeld. In de paragraaf weerstandsvermogen worden vermeld:

- De risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen.
- Het weerstandsvermogen en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van risico's van materieel belang met het weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin onvoorziene tegenvallers kunnen worden opvangen zonder dat de continuïteit van het bedrijf in gevaar komt. Het weerstandsvermogen kan dus worden uitgedrukt als de verhouding tussen de reëel aanwezige weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde (en gekwantificeerde) risico's. De weerstandscapaciteit is de optelsom van in de organisatie aanwezige middelen om dit soort tegenvallers op te vangen. Deze middelen bestaan uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de stille reserves alsmede uit de nog niet ingevulde begrotingsruimte en een post onvoorzien.

6.1.2 Risico's VRHM

Als risico's onderkent het Algemeen Bestuur van de VRHM:

Collectieve Arbeidsovereenkomst vanaf 1 mei 2017

De huidige CAO loopt van 1 januari 2016 tot 1 mei 2017. Begin 2017 starten de onderhandelingen voor een nieuwe CAO Gemeenten. Uitkomsten en (financiële) effecten zijn onbekend.

Herziening FLO-overgangsrecht

Begin 2015 zijn vakbonden en werkgevers in het LOBA gestart met onderhandelingen over het FLO-overgangsrecht. De aanleiding hiervoor was dat er door landelijke ontwikkelingen knelpunten in de regeling van het FLO overgangsrecht zijn ontstaan. Deze knelpunten zijn onder andere de afschaffing

van de levensloopregeling per 1 januari 2022, de beperking van de fiscale ruimte voor de storting van extra pensioen en het verschuiven van de ingangsdatum van de AOW. In maart 2017 worden nadere besluiten uit het bestuurlijk overleg tussen Brandweerkamer en bonden verwacht. Zolang de uitkomsten van de uitwerking onbekend zijn is er onzekerheid over de financiële consequenties.

Structurele financiering landelijke meldkamerorganisatie

In het Transitieakkoord zijn specifieke afspraken gemaakt over de overdracht van financiële middelen naar de LMO. Zo dragen de veiligheidsregio's voor de taken van de brandweer landelijk € 42 miljoen structureel bij. Op 17 november 2015 is met de VNG en het ministerie van Veiligheid en Justitie gesproken over de financiële overdracht. De voorlopige uitkomst is het scenario van een uitname uit het gemeentefonds met een compensatie van herverdelingseffecten via de BDuR dan wel facturatie. Het streven is om de compensatie van de herverdelingseffecten mee te nemen bij de eerstkomende herijking van het gemeentefonds. Dit scenario wordt echter in het licht van de nieuwe transitiestrategie LMO ('Heroriëntatie vorming landelijke meldkamer', Veiligheidsberaad d.d. 14 juni 2016) mogelijk opnieuw bezien.

Achterblijvende materiële kosten GMK Hollands Midden

Er is nog geen overeenstemming over (de berekening van) de achterblijvende materiële kosten GMK Hollands Midden tussen VRHM en betrokken partijen binnen Hollands Midden en het ministerie van VenJ conform het Transitieakkoord.

Abonnementsgelden Openbaar Meld Systeem (OMS)

OMS betreft de keten van doormelden en het ontvangen en beoordelen van meldingen van gebruikers, die op grond van Wabo-regelgeving een brandmelding direct moeten doormelden aan de meldkamer brandweer.

Er is door het Veiligheidsberaad juridisch advies ingewonnen om een scherp beeld te krijgen over wettelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot OMS. Kort samengevat blijkt uit het advies dat het aanbieden van een alarmtransmissiesysteem (ATS) geen taak is van de veiligheidsregio en dus ook niet van de LMO. Ook hebben veiligheidsregio's geen wettelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de doormelding als zodanig. Er is dus geen wettelijke basis voor de wijze waarop de veiligheidsregio's nu de regie voeren op OMS. De taak van de veiligheidsregio is beperkt tot het ontvangen en beoordelen van meldingen.

Op de vraag hoe veiligheidsregio's in de toekomst het beste om kunnen gaan met de verplichte automatische doormeldingen is het scenario 'Markt vrijgeven' de voor de hand liggende keuze. De veiligheidsregio's laten het aanbieden van een ATS over aan de markt en ontvangen geen abonnementsgelden meer. Totdat de markt is vrijgegeven zal de huidige constructie moeten worden voortgezet, omdat anders op termijn geen verbinding meer bestaat tussen brandmeldinstallaties van abonnees en de meldkamer in de betrokken veiligheidsregio's.

Als de wijze van ontvangen van automatische meldingen gaat veranderen, ligt het in de rede dat de wijze van beoordelen ook wordt aangepast. Als de inrichting van OMS verandert, moeten veiligheidsregio's daar hun strategie op aanpassen, ook voor het beheersen van nodeloze alarmeringen.

De huidige overeenkomst van VRHM met Robert Bosch B.V. loopt tot en met 31 december 2020. Op basis van nader juridisch advies kan dit contract worden uitgediend maar nadien niet meer worden verlengd. Met ingang van 2021 ontvangt VRHM dan geen abonnementsgelden meer, jaarlijks begroot op € 350.000.

Bluswatervoorziening

Er zijn ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op de levering van bluswater. Te denken valt hierbij aan (noodzakelijke) beleidswijzigingen van waterleidingbedrijven. Of, en zo ja wat, hiervan mogelijke financiële consequenties zijn, is op dit moment onduidelijk.

BHM gaat in 2017 haar bluswaterbehoefte – op basis van een brandbestrijdingsfilosofie – vaststellen. Het gezamenlijk met gemeenten en partners toekomstbestendig maken van de bluswatervoorziening is een complex samenspel van partijen met grote (financiële) belangen. In 2017 zal een project uitgevoerd worden gezamenlijk met gemeenten en drinkwaterleidingbedrijven om te komen tot een toekomstbestendig systeem van bluswatervoorziening..

Nieuwbouw kazerne Leiden Noord

Op 13 november 2014 heeft het AB besloten tot nieuwbouw van de brandweerkazerne Leiden Noord (voorzien in 2018) en na ingebruikname over te gaan tot sluiting van de huidige kazernes Leiden Noord, Leiderdorp en Oegstgeest, omdat er voor deze kazernes door de nieuwbouw onvoldoende operationele noodzaak en meerwaarde is en de brandweezorg in de betrokken gemeenten verantwoord blijft. De kosten en opbrengsten van deze operatie zijn inzichtelijk gemaakt in de notitie Financiële paragraaf nieuwbouw Leiden Noord. Er kan een substantiële kostenverlaging (begroot op € 436.500) van de brandweezorg worden gerealiseerd. Hierbij is dan al rekening gehouden met de kosten voor de nieuwe inzet van vrijwilligers uit Leiderdorp en Oegstgeest en de herhuisvesting van de huidige kantoorwerkplekken op de kazernes. Partijen (du Prie Bouw & Ontwikkeling BV en PostNL) zijn er tot nog toe (nog) niet in geslaagd om tot prijsovereenstemming te komen betreffende het onderhavige vastgoedperceel. Uitstel van nieuwbouw Leiden Noord leidt tot het risico van het niet kunnen behalen van dat deel van de bezuinigingsopgave (Meer-Anders-Minder).

6.1.3 Risicomanagement en verzekeringen

Risicomanagement is erop gericht de schadelijke gevolgen van in kaart gebrachte risico's zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit kan worden gedaan door het vermijden van het risico (opheffen van de oorzaak), het verminderen van de impact van het risico (terugbrengen netto verwachte omvang en/of terugbrengen waarschijnlijkheid) of het overdragen van het risico (bijvoorbeeld door te verzekeren). De VRHM heeft diverse verzekeringspolissen afgesloten voor aansprakelijkheid, ongevallen personeel, schade aan opstallen, bedrijfsinventarissen en materieel. De VRHM voldoet hiervoor premie en kent per schade een beperkt eigen risico.

Als de verwachte impact van het risico naar verhouding erg klein is, kan er ook voor gekozen worden om het risico te accepteren. Als dat risico zich dan voordoet, draagt de VRHM de gevolgen zelf. Daar waar de VRHM een risico heeft verzekerd, maakt dit geen onderdeel meer uit van het vraagstuk rond het weerstandsvermogen. Immers het financieel risico is afgedekt en bij een derde, een verzekeringsmaatschappij, belegd.

6.1.4 Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit VRHM

Het weerstandsvermogen is de mate waarin onvoorziene tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat de continuïteit van het bedrijf in gevaar komt. Het weerstandsvermogen kan dus worden uitgedrukt als de verhouding tussen de reëel aanwezige weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde (en gekwantificeerde) risico's.

De weerstandscapaciteit is de optelsom van in de organisatie aanwezige middelen om dit soort tegenvallers op te vangen. Deze bestaan uit:

- De algemene reserve en de bestemmingsreserves;
- De stille reserves (het verschil tussen de marktwaarde van bezittingen en de waarde waarvoor deze op de balans staan, voor zover binnen een jaar verkoopbaar en voor zover verkoop de continuïteit van de taakuitvoering niet aantast);
- Nog niet ingevulde begrotingsruimte;
- Een post onvoorzien. De VRHM kent (nog) geen post onvoorzien.

De aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten staan er garant voor dat de VRHM te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen (art. 51 gemeenschappelijke regeling VRHM). Daarmee is het weerstandsvermogen in principe altijd 100%. Maar de VRHM heeft hierin ook een eigen verantwoordelijkheid en acht het vanuit normale bedrijfsvoering onwenselijk om telkens als zich een onverwachte tegenvaller voordoet, de deelnemende gemeenten aan te moeten spreken om financieel bij te springen.

Daarom kiest zij ervoor zelf een zekere weerstandscapaciteit op te bouwen die afdoende dient te zijn om (de belangrijkste) onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen. Naar de gewenste, c.q. noodzakelijke bandbreedte van de weerstandscapaciteit van de VRHM heeft in 2012 onderzoek plaatsgevonden, dat resulteerde in de *Nota reserves 2012-2015*. In 2016 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de risico's die de VRHM loopt en een kwantificering hiervan in termen van een schatting van de financiële schade en de kans dat elk van de risico's zich voordoet. In 2017 zal een *Nota risicomangement* en een nieuwe *Nota reserves* aan het AB ter vaststelling worden voorgelegd.

De belangrijkste component van de weerstandscapaciteit is het (vrije) eigen vermogen, dat wil zeggen de vrije componenten van de algemene reserve en van de bestemmingsreserves. De algemene reserve van de VRHM kent geen geormerkte bestanddelen en is daarmee in haar geheel inzetbaar voor het afdekken van de financiële consequenties van risico's. Bij het vaststellen van de *Nota reserves 2012-2015* is voor de Algemene reserve een ondergrens bepaald van € 0,6 miljoen en een bovengrens van € 1,5 miljoen.

Per ultimo 2016 bedroeg het saldo van de algemene reserve (voor resultaatbestemming 2016) € 1,3 miljoen. Daarnaast beschikt de VRHM over bestemmingsreserves, waarvan de aard, de bestemming en het verloop in de *Nota reserves 2012-2015* zijn aangegeven (ook vigerend voor 2016). Het beleid van de VRHM is er op gericht te werken met een structureel sluitende exploitatiebegroting en de bestemmingsreserves in te zetten waarvoor zij zijn ingesteld. In de bestemmingsreserves is derhalve geen 'vrij besteedbare ruimte' opgenomen die benut kan worden indien een risico manifest zou worden.

6.1.5 Financiële kengetallen

	Jaarverslag 2016		
	Verslag 2015	Begroting 2016	Verslag 2016
1 Netto schuldquote			
A Vaste schulden	12.761	15.300	18.724
B Netto vlottende schulden	3.975	2.734	3.939
C Overlopende passiva	1.524	2.382	2.017
Saldo schulden	18.260	20.416	24.680
D Financiële vaste activa	-	-	-
E Uitzettingen < 1 jaar	1.294	1.480	4.771
F Liquide middelen	107	696	309
G Overlopende activa	729	821	956
Saldo bezittingen	2.130	2.998	6.036
Saldo	16.130	17.418	18.644
Baten	55.298	54.114	54.927
Netto schuldquote	29%	32%	34%
Deze quote is voor 1a en 1b gelijk.			
2 Solvabiliteitsratio			
A Eigen vermogen	9.928	10.148	7.579
B Totaal passiva	28.966	31.436	33.149
Solvabiliteitsratio	34%	32%	23%
4 Structurele exploitatieruimte			
A Structurele lasten	51.775	54.114	53.099
B Structurele baten	54.748	54.114	54.106
Saldo baten	2.973	-	1.007
C Structurele toevoegingen reserves	100	100	100
D Structurele onttrekkingen reserves	73	100	100
Saldo	27	-	-
Saldo na reserves	3.000	-	1.007
Baten	55.298	54.114	54.927
Structurele exploitatieruimte	5%	0%	2%

6.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (artikel 12 BBV)

De financiële verordening schrijft ten aanzien van het onderhoud van de kapitaalgoederen het volgende voor:

- Tenminste eens in de vier jaar wordt het meerjarenonderhoudsplan voor het (de) bedrijfsgebouw(en) in eigendom geactualiseerd om de noodzaak tot aanpassing van de jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud gebouwen vast te stellen;
- Bij de begroting en de jaarstukken doet het Dagelijks Bestuur verslag over de voortgang van het geplande onderhoud aan bedrijfsgebouwen en, indien de actualisering van het meerjarenonderhoudsplan daartoe aanleiding geeft, van de (financiële) gevolgen daarvan.

De VRHM beschikt niet over de kapitaalgoederen wegen, riolering, water en groen.

In de sfeer van gebouwen, inventaris, voertuigen en redgereedschappen is wel sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

6.2.1 Onroerend goed

Object	Locatie	Eigendomsvorm
Brandweerkazernes	10 locaties	Volledig eigendom
Verbouwingen kazernes	diversen	Verbouwing aan pand derden
GMK, kantoorpand	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Economisch eigendom
Parkeerterrein	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Volledig eigendom
Crisisruimte ROT	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Verbouwing aan pand derden
Crisisruimte RBT	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Verbouwing aan pand derden
Loods	Leiden, Gooimeerlaan 25	Opstal
ROB	Waddinxveen, Noordeinde 48	Opstal

Brandweerkazernes

Om fiscale redenen zijn 11 kazernes van gemeenten gekocht met een terugkoopverplichting aan het einde van de BTW-herzieningsperiode. In 2014 is de eerste kazerne weer verkocht aan de gemeente Teylingen, in 2016 waren er 10 brandweerkazernes in eigendom.

De overige locaties worden gehuurd van gemeenten en andere partijen. In sommige gevallen was een renovatie noodzakelijk om de kazerne aan te laten sluiten bij de gebruikerseisen zoals gesteld binnen de VRHM. Deze aanpassingen zijn telkens samen met de verhuurder uitgevoerd, waarbij groot onderhoud (kosten verhuurder) en klein onderhoud en aanpassingen (kosten VRHM) steeds gecombineerd zijn. Om de investering rendabel te laten zijn voor beide partijen is het huurcontract verlengd met minimaal 5 jaar.

Leiden, Rooseveltstraat 4a

Sinds 2004 is de VRHM economisch eigenaar van een gedeelte van het pand aan de Rooseveltstraat 4a in Leiden, het onderdeel van de GMK (Gemeenschappelijke Meldkamer). De gemeente Leiden heeft het juridische eigendom van het hele pand. Het aangrenzende parkeerterrein is volledig eigendom van de VRHM.

In het pand zijn tevens twee crisisruimten gevestigd die in de huidige vorm sinds 2010 functioneren.

Leiden, Gooimeerlaan 25

Daarnaast beschikt de VRHM over een loods in Leiden, waarin voertuigen en materieel zijn gestald

Waddinxveen, ROB

Bij de brandweerkazerne in Waddinxveen is in 2015 een nieuw Regionaal Oefencentrum Brandweer (ROB) met stookgebouw gevestigd. Hierdoor kunnen realistische oefeningen in eigen beheer plaatsvinden en hoeft er minder gebruik gemaakt te worden van externe partijen.

Strategische huisvestingvisie

VRHM is begonnen met het opstellen van een Strategische huisvestingsvisie. Samenvattend kent de huidige vastgoedportfolio de volgende kernvraagstukken waarvoor het strategische huisvestingsplan richting dient te geven :

1. Centralisatie versus dagbezetting.
VRHM is momenteel decentraal in clusters georganiseerd. Het is de wens de organisatie compacter en meer centraal te huisvesten om synergie en kennisdeling meer te benutten. Centralisatie mag echter niet ten koste gaan van dekking van de dagbezetting. Met name het tijdsvlak van de weekdagen tussen 08.00 en 17.00 uur is hierin kritisch.
2. Exit-strategie of herinrichting Hoofdzetel Leiden Zuid.
Centralisatie van de organisatie is gekoppeld aan de mogelijkheden om Leiden Zuid op een financieel gunstige manier te verlaten of op andere wijze efficiënt te gebruiken. Een 'stay or leave' analyse brengt het financiële, alsmede het kwalitatieve kader van blijven of verhuizen in beeld.
3. Kostenoptimalisatie huisvesting.
Welke mogelijkheden zijn er voor optimalisatie van beheerskosten van huisvesting en levert de heroverweging huur versus eigendom van de vastgoedportfolio hieraan mogelijk een positieve bijdrage.

Nieuwbouw kazerne Bodegraven en verbouw kazerne Nieuwerbrug

Het AB heeft in de vergadering van 30 juni 2016, na hoofdelijke stemming, besloten tot het verwerven van grond in eigendom en het door Brandweer Hollands Midden zelf realiseren van een nieuwe brandweerkazerne Bodegraven op een geschiktere locatie. Daarnaast tot het verwerven van grond en bestaande brandweerkazerne Nieuwerbrug in eigendom en door Brandweer Hollands Midden zelf realiseren van een verbouwing/uitbreiding van deze brandweerkazerne. De Regionaal Commandant heeft opdracht gekregen om de voor- en nadelen van koop en huur, vanuit brandweer- en gemeentelijk perspectief, te onderzoeken.

Facilitaire werkplaatsen

Na het besluit van het DT eind augustus 2015 over de facilitaire werkverdeling op de beroepslocaties en de positionering van de nieuwe ademluchtwerkplaatsen is de projectgroep aan de slag gegaan met (1) het ontwerp en (2) het implementatieplan. Een belangrijk onderdeel van het implementatieplan heeft betrekking op de harmonisering van de adembeschermende middelen.

Het ontwerpteam heeft het programma van eisen van de PFU-werkplaatsen vertaald naar een ontwerp inclusief financiële doorrekening. Voorsortend op de ontwikkelingen op het gebied van schoon en veilig werken heeft het project in opdracht van het DT niet alleen de ademlucht maar ook de PFU in het ontwerp van de werkplaatsen geïntegreerd. Het project heeft ook de opdracht gekregen om naast de PFU-werkplaatsen ook een verkenning incl. doorrekening te doen van de overige werkplaatsen (mobiliteit en watervoerend) op de beroepskazernes.

6.2.2 Mobiliteit

In 2016 is uitvoering gegeven aan een twaalfstal projecten op het gebied van Mobiliteit. De projecten betreffen vervangingen van voertuigen volgens het meerjarenonderhoudsplan (reguliere vervanging),

modificaties aan bestaande voertuigen en bekappingsonderdelen en uitvoering van het materieelplan. Een aantal projecten zijn in 2016 afgerond. Het merendeel van de projecten die in 2016 zijn gestart, zal in 2017 worden afgerond.

Voertuigen

In 2016 zijn in het kader van de implementatie van het materieelplan de PM-voertuigen uitgefaseerd en in veel gevallen vervangen door OOV-voertuigen. Gedurende het jaar is veel werk verzet om voor de kerstvakantie 32 nieuwe OOV-voertuigen gebruiksklaar op de diverse kazernes af te leveren en het beheer/onderhoud in te regelen. Na de levering zijn nog enkele modificaties uitgevoerd aan essentiële bedieningselementen.

Daarnaast is eind 2016 een zestal nieuwe OVD-voertuigen aangeschaft en geleverd. Deze worden begin 2017 gebruiksklaar gemaakt.

De levering van de vorig jaar bestelde TS-en is vertraagd door strengere milieunormen. In 2016 heeft levering van de chassis wel plaatsgevonden, maar kon de leverancier de carrosserieën nog niet opbouwen. Naar verwachting worden ze operationeel in het tweede kwartaal 2017.

Bepakking en aanpassingen voertuigen

Op alle tankautospuiten zijn vetsmeersystemen aangebracht die bijdragen aan het preventief onderhoud. Hiermee wordt onnodige slijtage aan de pomp-as voorkomen, waardoor de inzetbaarheid van de pomp en hiermee de tankautospuiten wordt bewaakt. In 2016 is het vervangen van de hoge-drukslangen voltooid.

6.2.3 Personele functionele uitrusting

Om adequaat en veilig het brandweerwerk op straat uit te kunnen voeren heeft de brandweermens de beschikking over een Persoonlijk Functionele Uitrusting (PFU).

Met de ontwikkeling van twee PFU-werkplaatsen (in Gouda en Leiden) worden de werkprocessen beheer en onderhoud verder verbeterd.

De adempluchtoestellen die gebruikt worden voor de repressieve taken zijn geharmoniseerd naar één merk. Te vervangen toestellen voldoen aan de regionale standaard zodat een eenduidige werkwijze mogelijk is. De harmonisatie van dienstkleding voor brandweerpersoneel nadert haar afronding. De laatste levering door het IFV is aanstaande.

Apparatuur die gekoppeld is aan wettelijke vervangingstermijnen (o.a. toestellen en adempluchtflessen) is tijdig vervangen om de gestelde kwaliteit te kunnen garanderen.

6.3 Paragraaf financiering (artikel 13 BBV)

De treasuryfunctie

In de paragraaf Financiering wordt ingegaan op de wijze waarop de VRHM inhoud geeft aan het Treasurystatuut. De doelstelling van de treasuryfunctie is als volgt geformuleerd:

- Het beheersen van de financiële risico's zoals renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het continu verzorgen van voldoende liquiditeit voor de organisatie;
- Het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de renteopbrengsten.

Het Treasurystatuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie onder de voorwaarden:

- Gelden worden alleen uitgezet bij het Ministerie van Financiën in verband met de heersende Regelgeving Schatkistbankieren voor decentrale overheden;
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij tenminste twee of meerdere financiële instellingen;
- Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Ten aanzien van de uitvoering van de treasuryfunctie worden de volgende aspecten in acht genomen:

- De dagelijkse treasuryfunctie wordt uitgeoefend door de administrateur van de VRHM;
- De bevoegdheid voor het aantrekken van geldleningen berust bij hem en de directeur tezamen;
- Door middel van de jaarstukken wordt rekening en verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de kasgeldlimiet, het renterisico en de renterisiconorm alsmede van de rentevisie;
- Het risicobeheer op het gebied van renten is transparant voor de VRHM. De op grond van de aangegane geldleningen verschuldigde renten worden voldaan conform de destijds overeengekomen voorwaarden. In alle gevallen is sprake van een vast rentepercentage met een beperkt aantal leningen. De liquiditeit wisselt in de loop van het jaar. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat de gemeentelijke bijdragen door twee halfjaarvoorschotten worden verkregen. De rijksbijdrage wordt in vier termijnen ontvangen. De uitgaven zijn meer verspreid over de maanden, maar drukken ook op de liquiditeit in die maanden waarin de inkomende geldstromen minder zijn. De investeringen voor vervanging van duurzame goederen en maandelijkse betalingen voor salarissen zijn met name van invloed op de liquiditeit. Renterisico's in de sfeer van sterk wijzigende percentages zijn bij de huidige economische situatie niet aan de orde. In de uitwerking van de liquiditeitsplanning worden uitgaven en inkomsten zoveel mogelijk op elkaar afgestemd;
- De VRHM verstrekt zelf geen geldleningen. Met het oog op de voorgenomen nieuwe investeringen zal op basis van de liquiditeitsplanning worden beoordeeld tot welk bedrag aanvullende geldleningen benodigd zijn. Bij aanschaf van duurzame goederen worden de aangegane geldleningen qua looptijd zoveel mogelijk afgestemd op de economische levensduur van die activa;
- Bij het kasbeheer wordt gebruik gemaakt van *electronic banking* en worden kasmutaties zoveel mogelijk beperkt. De Bank Nederlandse Gemeenten treedt op als huisbankier;
- Tijdelijk overtollige liquide middelen worden automatisch afgeroomd tot het drempelbedrag van 0,75% van de begrote inkomsten in het betreffende begrotingsjaar, waarbij het minimale bedrag aan liquide middelen buiten 's Rijks Schatkist op € 300.000,- is vastgesteld;
- Het enkel voor beleggingsdoeleinden kopen van aandelen is in de verordening uitgesloten, behalve voor zover deze gekocht worden in het kader van de uitoefening van de publieke taak. Aandelen zullen nooit worden gekocht zonder voorafgaand advies van

het DB. De VRHM is te typeren als een geldvragende instelling en treedt niet als partij op om eventueel tijdelijk overtollige middelen om te zetten in beleggingsproducten;

- De administrateur volgt uit hoofde van zijn functie de rente- en kapitaalmarktontwikkelingen. In het Treasurystatuut is niet voorzien met welke frequentie de rentevisie wordt bijgesteld;
- De VRHM houdt zich aan de in de *Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden* vermelde normen ten aanzien van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Tabel van afgesloten onderhandse geldleningen

Leningnummer	Hoofdsom	Looptijd	Einddatum	Rente%	Saldo 1/1	Aflossing	Rente boekjaar *	Saldo 31/12
BNG 40.0096474	1.200.000	15	3-2-2018	4,39%	240.000,00	80.000,00	16.924,95	160.000,00
BNG 40.102390	2.500.000	20	15-12-2026	4,00%	1.375.000,00	125.000,00	57.120,28	1.250.000,00
BNG 40.106332	2.300.000	10	27-1-2021	3,11%	1.265.000,00	230.000,00	52.812,86	1.035.000,00
BNG 40.106331	2.500.000	5	27-1-2016	2,28%	250.000,00	250.000,00	2.843,75	0,00
BNG 40.106460	1.000.000	10	24-2-2021	3,46%	550.000,00	100.000,00	23.667,82	450.000,00
BNG 40.106461	3.930.000	10	24-2-2021	4,00%	3.537.000,00	98.250,00	138.519,04	3.438.750,00
BNG 40.106462	3.230.000	9	24-2-2020	3,89%	2.907.000,00	80.750,00	110.715,67	2.826.250,00
BNG 40.106463	2.930.000	8	25-2-2019	3,77%	2.636.919,79	73.270,05	97.338,18	2.563.649,74
BNG 40.110863	4.000.000	7	1-12-2023	0,28%	0,00	0,00	920,55	4.000.000,00
BNG 40.110864	3.000.000	15	1-12-2031	0,88%	0,00	0,00	2.169,86	3.000.000,00
Totaal	26.590.000				12.760.919,79	1.037.270,05	503.032,96	18.723.649,74

De leningenportefeuille is in 2016 uitgebreid met een lening in verband met de aanschaf van 32 operationele ondersteuningsvoertuigen, drie dienstauto's, de verbouwing van de ademluchtwerkplaatsen en de vervanging van ict-servers. De looptijd van deze lening bedraagt 7 jaar voor een bedrag van € 4.000.000,-. Daarnaast is voor de aanstaande vervanging van een aantal tankautospuiter in 2017 een lening van € 3.000.000,- met een looptijd van 15 jaar afgesloten.

Tabel renterisicoberekening

De renterisiconormering wordt vastgesteld op basis van 20% van het begrotingstotaal per 1 januari 2015. De norm is voor 2015: € 11.471.000.

Onderstaand overzicht laat zien dat er voor 2015 een ruimte bestond van € 8.786.000. De norm is dus niet overschreden.

		2016	2017	2018	2019
1	Renteherzieningen	7.000	-	-	-
2	Aflossingen	1.037	1.559	1.559	3.823
3 = (1 + 2)	Renterisico	8.037	1.559	1.559	3.823
4	Renterisiconorm	10.832	10.699	10.563	10.563
5a = (4 > 3)	Ruimte onder renterisiconorm	2.795	9.140	9.004	6.740
5b = (4 < 3)	Overschrijding renterisiconorm				
4a	Begroting conform Programmabegroting 2016	54.159	53.494	52.814	52.814
4b	Percentage	20%			

Kasgeldlimietberekening

De bepaling van de kasgeldlimiet bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal per 1 januari 2016. Het begrotingstotaal van 2016 bedraagt conform de Programmabegroting: € 54.159.000. De kasgeldlimiet komt op grond van deze berekening voor 2016 uit op € 4.441.000.

Alleen in het vierde kwartaal was er sprake van een lagere vlottende vordering dan de vlottende schuld. Over de eerste drie kwartalen is geen sprake geweest van een overschrijding van de kasgeldlimiet. De overschrijding wordt veroorzaakt door de spreiding van de ontvangsten over het jaar waarbij de volledige opbrengsten al zijn ontvangen in het derde kwartaal van het boekjaar.

Overzicht kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang van de begroting per 1 januari 2016	54.159			
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	4.441	4.441	4.441	4.441
Omvang vlottende korte schuld				
- opgenomen gelden < 1 jaar	12.141	12.014	11.865	14.182
- schuld in rekening-courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
	12.141	12.014	11.865	14.182
Vlottende middelen				
- contanten in kas	1	0	1	0
- tegoeden in rekening-courant	10.978	13.093	13.274	4.834
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	261	197	316	757
	11.240	13.290	13.591	5.591
Toets netto vlottende schuld				
- totaal netto vlottende schuld	901	-1.276	-1.726	8.591
- toegestane kasgeldlimiet	4.441	4.441	4.441	4.441
- ruimte	3.540	5.717	6.167	-4.150
	Ruimte	Ruimte	Ruimte	Overschrijding

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

(bedragen x € 1000)

De regelgeving inzake het schatkistbankieren stelt een drempelbedrag per jaar vast waarbinnen het is toegestaan financiële middelen buiten de Schatkist te bewaren; hierbij geldt een minimum bedrag van € 300.000,-.

In onderstaande overzichten staat de berekening van het verschil ten opzichte van het gehanteerde drempelbedrag. Over het jaar 2016 is het drempelbedrag niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

(1) Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar				54.159
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen				54.159
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				-
Drempelbedrag				406
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.468	25.251	26.536	27.222
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	247	277	288	296
Drempelbedrag	406			
	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	247	277	288	296
Ruimte onder het drempelbedrag	159	129	118	110
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

6.4 Paragraaf bedrijfsvoering (artikel 14 BBV)

Inleiding

De VRHM richt zich op Samen Sterk voor Meer Veiligheid ten behoeve van de burgers in onze regio en levert daartoe uiteenlopende producten. Om deze producten te kunnen voortbrengen is inzet van productiemiddelen nodig zoals personeel, financiën, informatievoorziening, organisatie, automatisering, huisvesting, communicatie, materieel, materiaal, etc. Bedrijfsvoering is het organiseren van de inzet van deze middelen ten behoeve van de levering van deze producten. Burgers van bij de VRHM aangesloten gemeenten verwachten dat deze rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Daaruit vloeien criteria voort voor de uitkomsten van de bedrijfsvoering, waarin het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger centraal staat. De bedrijfsvoering is bij een externe gerichtheid van de VRHM direct zichtbaar voor de burger, bijvoorbeeld in de snelheid van aanrijden van hulpdiensten, de adequaatheid van afwikkeling van meldingen door de gemeenschappelijke meldkamer, etc.

De VRHM beoogt een proces-ingerichte, risicogestuurde, resultaatgerichte organisatie te zijn. Dit vereist afstemming over de behoeftestelling en het maken van coördinatieafspraken tussen en binnen de kolommen van de VRHM en haar partners.

Van Kadernota Meer-Anders-Minder naar Korpsbeleidsplan 2016 – 2018

Op basis van de in 2014 vastgestelde Kadernota M-A-M is in 2015 gewerkt aan een Korpsbeleidsplan voor de periode 2016 – 2018. In dit meerjarenplan is de koers bepaald hoe de brandweerorganisatie zich in deze periode verder moet ontwikkelen, waarbij tevens invulling wordt gegeven aan de bezuinigingsopgave zoals bepaald in de Kadernota M-A-M. Het Korpsbeleidsplan is op 31 maart 2016 vastgesteld in de vergadering van het AB.

In Hoofdstuk 9 van het Korpsbeleidsplan wordt specifiek ingegaan op de verbetervoorstellen ten aanzien van de bedrijfsvoering. Dit betreft:

- Verbreden planning- en controlcyclus;
- Doorontwikkelen van prestatie-indicatoren;
- Invoeren van het kwaliteitszorgsysteem;
- Vaststellen van de financieringssysteem na 2018;
- Implementeren van de versterkte facilitaire dienstverlening (project Facilitair 2.0);
- Invoeren van digitaal werken;
- Implementeren van verbetervoorstellen uit het medewerkersonderzoek;
- Implementeren van de versterkte interne communicatie (project Communicatie 2.0);
- Investeren in de verdere ontwikkeling van onze medewerkers (besluit MAM);
- Herziening van het organisatieplan Brandweer Hollands Midden (besluit MAM);
- Versterken van projectmatig werken.

Personeel algemeen

Om de organisatiedoelstellingen te kunnen realiseren richt het personeelsbeleid zich op:

- Het optimaal benutten van capaciteiten en ontwikkelingsmogelijkheden van de medewerker;
- Onder omstandigheden de risico's voor gezondheid, veiligheid en welzijn zo mogelijk uitsluiten, dan wel tot een minimum beperken;
- Gebruik maken van marktconforme arbeidsvoorwaarden.

Daarbij wordt van de medewerkers verwacht dat zij:

- Resultaatgericht en samenwerkingsgericht zijn;
- Ernaar streven om continu hun (vak) bekwaamheid en competenties te ontwikkelen
- Eigen verantwoording nemen voor hun loopbaan.

Leiderschapsprogramma

Investeren in onze medewerkers is een van de speerpunten van het Korpsbeleidsplan 2016-2018. Dat wordt gedaan door in 2016 en 2017 te investeren in onze leidinggevenden zodat zij beter zijn toegerust zichzelf en hun team te leiden in het realiseren van de nieuwe eisen die aan hen worden gesteld. De doelen die daarbij gesteld worden zijn:

- Leiderschap creëren dat past bij de omvang van de organisatie
- Aan wie je leiding geeft is bepalend voor wat je moet kunnen
- Van vakmanschap naar leiderschap
- Iedereen kent zijn rol en kan ernaar handelen.

De voorbereiding op het leiderschapsprogramma is in 2016 gestart. In december heeft de kick off plaatsgevonden. Verdere uitrol vindt plaats in 2017 en 2018.

Herziening Organisatieplan

Bij de start in 2011 van de VRHM is toegezegd na enkele jaren de organisatie-inrichting te evalueren en te herijken. Daarbij kwam dat vanuit de MAM-opgave is toegezegd met minder leidinggevenden, incl. directieleden toe te kunnen. Ook uit medewerkersonderzoek is een aantal verbeterpunten naar voren gekomen die meegenomen moeten worden in de inrichting van de nieuwe organisatie, zoals samenwerken, rolduidelijkheid, leiderschap / communicatie, regelruimte.

In 2016 is in een aantal werkconferenties, waarbij een brede vertegenwoordiging uit de organisatie betrokken was, geëvalueerd hoe het Organisatieplan 2011 in de praktijk heeft gefunctioneerd. Dit heeft geleid tot een aantal rode draden die meegenomen worden in, onder andere, de nieuwe structuur. Eind 2016 is een concept-grofstructuur gepresenteerd in de organisatie. In de eerste helft van 2017 wordt de fijnstructuur nader uitgewerkt.

Medewerkersonderzoek

In de eerste helft van 2016 hebben alle afdelingen en kazernes, naar aanleiding van de onderzoeksrapportage, een verbeterplan opgesteld, hierin ondersteund door facilitators vanuit de eigen organisatie. Dit heeft 75 verbeterplannen opgeleverd. Aan de uitvoering van de plannen wordt in 2016 en 2017 gewerkt.

De rapportage heeft ook aanleiding gegeven tot meer aandacht voor ongewenst gedrag. In 2016 is hiermee een start gemaakt door met een paar teams aan de slag te gaan over gewenst gedrag binnen het team. Ook werd aandacht geschonken aan de vraag, waar je terecht kunt met een klacht. Er is aansluiting gezocht bij de LKOG en er is een Klachtenregeling opgesteld.

RI&E

In 2016 is de RI&E uitgevoerd. De aanpak was grondig, teneinde een degelijke basis voor de voorliggende jaren neer te kunnen zetten. Onderdeel van de RI&E was een locatie-onderzoek en een belevingsonderzoek. De inventarisatie heeft een rapportage en 87 verbeterplannen opgeleverd. In 2017 zullen drie speerpunten hieruit worden opgepakt, te weten

- Veilig werken
- Schoon werken
- Inrichten Arbo-organisatie

Arbeidsvoorwaarden

Voortvloeiend uit de nieuwe afspraken aan de CAO-onderhandelingstafel is het Individueel Keuzebudget (IKB) voorbereid, dat per 1 januari 2017 wordt ingevoerd. Verder zijn de verlofregeling,

werktijdenregeling en beloningsregeling aangepast en is aan de werknemers individueel een geharmoniseerde beloningsafspraken, inclusief overgangsrecht aangeboden.

Op landelijk niveau is, na intensieve onderhandelingen met actievoering, een overeenkomst gesloten voor nieuw FLO-overgangsrecht. De consequenties hiervan worden in 2017 uitgewerkt.

In overleg met het GO en de OR is in 2016 gewerkt aan de 17,65 problematiek, een –onderbouwde-verdeelsleutel op basis waarvan in de 24-uursdienst eenduidig en rechtmatig gewerkt kan worden aan inroostering, verlof en overwerk.

PPMO

In april 2016 zijn de PPMO, AK en Fysieke Test in gebruik genomen. Onder regie van Active Living wordt de planning verzorgd door het stafbureau IB en de keuring begeleid door eigen, daarvoor geselecteerde en opgeleide, testleiders en testassistenten.

Aanbestedingen implementatie Arbo dienstverlening, Keuringsarts en verzekeringen

Begin 2016 zijn drie partijen geselecteerd voor de Arbo dienstverlening, Keuringsarts en verzekeringen. Het fijnslipen van de afspraken, overdracht van dossiers van vorige dienstverleners en implementatie van de nieuwe werkwijzen zal in 2017 zijn beslag krijgen.

Versterking afdeling Personeel

In de tweede helft van 2016 is een programma van start gegaan ter versterking van de afdeling. De goede dingen goed doen en de nieuwe dingen goed doen, staat hierbij centraal. Aandacht wordt hierbij besteed aan het verbeteren van de kwaliteit en efficiency van de advies- en administratieve processen en de medewerkers.

Digitaal Personeelsdossier

In 2016 zijn de personeelsdossiers gedigitaliseerd. Nu hebben alleen de medewerkers van de afdeling Personeel nog toegang tot de dossiers. In 2017 wordt dit verder uitgerold en kunnen medewerkers hun eigen dossier raadplegen en leidinggevenden de dossiers van hun medewerkers.

Managementversterking, loopbaanadvies, informatievoorziening en personeels- en salarisadministratie

De meeste uren zijn, ook in 2016, besteed aan de basisdienstverlening van de afdeling Personeel: advies en ondersteuning aan leidinggevenden op het personele vlak, het bieden van loopbaanadvies aan medewerkers, de coördinatie van TCO en het voeren van de personele en salarisadministratie. In een paar informatiesessies aan leidinggevenden is aandacht besteed aan de nieuw ontwikkelde personeelsinstrumenten en -regelingen. Vernieuwend was daarbij dat hiervan ook een film werd gemaakt.

Beheersing Financiën

In navolging van de ingezette verbetering van de verwerkingsprocessen in 2015 is in 2016 verder gegaan met het verfijnen van de financiële vastlegging. Deze verfijning gaat leiden tot een verbeterde informatievoorziening naar de budgethouders en budgetbeheerders. Tevens is aandacht besteed aan de Vernieuwing van het BBV die met ingang van 2017 tevens gaat gelden voor de Gemeenschappelijk Regelingen.

Facilitair algemeen

De afdeling Facilitair levert producten en diensten ter ondersteuning van de processen van alle sectoren.

In 2016 is de implementatiefase van Facilitair 2.0 (Facilitaire basis op orde) gestart: vastgestelde processen worden gedigitaliseerd, ondersteunende middelen (lijsten, formulieren, opdrachten etc.) worden in digitale omgevingen beschikbaar gesteld, betrokkenen worden geïnstrueerd en in stelling gebracht om te starten met het toepassen in de lijn.

De Facilitaire organisatie is dit jaar gestart in de nieuwe structuur, waarbij productspecialisten en gebiedsgebonden beheerders een rol hebben om resp. meer deskundigheid in beleid te brengen en aansluiting te vinden met de lokale onderhoudsmedewerkers.

De formatie is, conform hetgeen was beoogd, ingevuld door vaste en ingehuurd medewerkers. De afbouw in flexibele formatie heeft niet plaatsgevonden vanwege een langere implementatietijd van de nieuwe werkplaatsen.

Inkoop en contractbeheer

Het team Inkoop stelt jaarlijks een overzicht op van de inkoopprojecten voor het volgende kalenderjaar. Dit geeft de organisatie inzicht in de vraag welk onderwerp op welk moment wordt opgepakt en hoeveel capaciteit hiervoor bij team Inkoop en vanuit de organisatie zelf nodig is.

In 2016 is een aantal inkooptrajecten gestart, doorlopen of afgerond, w.o.:

- Kazerne-inrichtingsprojecten
- Ademluchtwerkplaatsen
- PPMO
- Duikpakken
- Blushandschoenen
- Nutsvoorzieningen
- Tankautospuiten
- OVD-voertuigen
- Dienstauto's
- HD-slangen
- VIMS
- Digitaal werken
- Mobiele telefonie
- Centrale servers
- Diverse multi-projecten (trainingen)

Informatiemanagement (IM)

De VRHM wordt ondersteund door informatievoorziening. De afdeling IM brengt informatie binnen handbereik van de gebruikers. Dit gebeurt onder andere met systemen ter ondersteuning van het personeels-, financieel-, facilitair en vakbekwaamheidsmanagement en ten behoeve van contentbeheer en document- en informatievoorziening, maar ook van het primaire proces (de digitale bereikbaarheidskaart).

In 2016 hebben we twee grote aanbestedingen gedaan, namelijk van het vakbekwaamheidssysteem en voor een digitaal platform (project 'digitaal werken'). De implementaties hiervan lopen door in 2017. Daarnaast zijn de bestaande systemen projectmatig verder uitgebouwd.

De centrale serveromgeving is vernieuwd, daarnaast is het team ICT verder gevormd met vaste krachten.

Het team DIV is vooruitlopend op de herziening van het organisatieplan toegevoegd aan de afdeling Informatiemanagement. DIV draagt actief bij aan het project 'digitaal werken', waarmee het richting geeft aan de eigen toekomstige rol in een steeds verder digitaliserende organisatie.

Communicatie

Tijdige en duidelijke interne en externe communicatie is een randvoorwaarde voor het realiseren van de organisatiedoelstellingen. Team Communicatie helpt de organisatie communicatiever te maken: het zorgt ervoor dat anderen binnen de organisatie (directie, leidinggevendenden, projectleiders) goed worden ondersteund bij het brengen van hun boodschap. De medewerkers monitoren wat er bij de in- en externe doelgroepen speelt en zij stimuleren de communicatie tussen medewerkers onderling en de interactie tussen de organisatie en externe doelgroepen. Het uiteindelijke doel is de organisatie te helpen om het leven in de gemeenten in Hollands Midden (brand)veiliger te maken. Hiervoor is in 2016 een gevarieerd pakket van producten en diensten ontwikkeld en geproduceerd. Alle producten en diensten zijn beschreven in een producten- en dienstencatalogus die jaarlijks wordt geactualiseerd.

Implementatie visie op interne communicatie

In 2016 is gestart met de implementatie van de visie op interne communicatie die in december 2015 is vastgesteld. In die visie is beschreven welke inspanningen we de komende jaren gaan verrichten om de interne communicatie te verbeteren. En daarmee dus beter bij te dragen aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen. De VRHM gaat een ontwikkelingsproces doorlopen op de volgende vier thema's:

- De organisatie communicatiever maken;
- De overlegstructuren verbeteren;
- De interne communicatiemiddelen verbeteren en nieuwe middelen ontwikkelen;
- Duidelijkheid geven over wie welke rol heeft in de interne communicatie: wat is de rol van het DT, de leidinggevendenden, de afdeling Personeel en team Communicatie

Communicatie-tiendaagse

Het project om de interne communicatie te versterken (Communicatie 2.0) onderscheidt zich van andere projecten doordat het geen vastomlijnd start- en eindpunt heeft. In dit project staat leren centraal. Op verschillende momenten gaan we met de vier thema's aan de slag.

Begin 2016 zijn de interne communicatiemiddelen Rood en de interne nieuwsbrief vernieuwd. En in juni is een communicatie-tiendaagse georganiseerd als startpunt om invulling te geven aan het communicatiever maken van de organisatie. Het ging hierbij om bewustwording. Wat kunnen de leidinggevendenden en de medewerkers zelf doen op weg naar een communicatieve organisatie? Elke dag verscheen er een prikkelende boodschap op het inlogscherf die in het teken stond van het verbeteren van de interne communicatie. Deze boodschap werd dagelijks opgevolgd door een korte video op intranet die daarbij aansloot. Verder verschenen er twee E-zines en gaf Erik Reijnders een workshop Communicatief leiderschap tijdens de themabijeenkomst voor leidinggevendenden. Ook verschenen tijdens de tiendaagse de populaire versie van het Korpsbeleidsplan en het vernieuwde boekje over onze verzekeringen.

Ontwikkelen nieuw intranet

De wensen die medewerkers de afgelopen jaren hebben geuit om de interne communicatie te verbeteren (onderzoek naar interne communicatie 2014 / medewerkersonderzoek 2015) zijn meegenomen in het aanbestedingstraject Platform Digitaal Werken in 2016. Onderdeel van dat project is het realiseren van een nieuw sociaal gepersonaliseerd intranet dat in 2017 wordt opgeleverd. Het intranet zal straks eenvoudig voor alle medewerkers (dus ook vrijwilligers) te raadplegen zijn. Overal en op alle apparaten met een browser.

Het ontwikkelen van een visie op de externe communicatie (inclusief een verbeterplan voor de externe communicatiemiddelen) stond gepland voor 2016, maar vanwege de volle ontwikkelagenda van het team is dat verschoven naar 2017/2018.

Prioriteiten in 2016

De tien hoofddoelstellingen uit het Korpsbeleidsplan en de zestien thema's waaraan de komende jaren gewerkt wordt, zijn vertaald naar projecten die in 2016 prioriteit hebben gekregen in de werkzaamheden van team Communicatie. Bijvoorbeeld de RI&E, de doorontwikkeling van de sector Risicobeheersing (van regelgericht naar risicogericht werken), Digitaal Werken, procesmatig werken en Periodiek Preventief Medisch Onderzoek.

Daarnaast heeft het team leidinggevendenden/projectleiders ondersteund bij het brengen van hun boodschap. Bijvoorbeeld rondom P-kwesties: de invoering van het Individueel Keuzebudget, wijzigingen in de CAR-UWO, beloningsbeleid en urenverdeling beroeps. Verder is advies en ondersteuning geboden aan de Ontwikkelgroep van de sector Incidentbestrijding.

Eerste communicatiebeleidsplan

Sinds 2012 werkt team Communicatie met jaarplannen. In 2016 is het eerste meerjaren communicatiebeleidsplan gepresenteerd. Het beslaat de jaren 2016, 2017 en 2018. Het loopt daarmee gelijk op met het Korpsbeleidsplan.

Beleid en Strategie

De medewerkers van het team Beleid en Strategie denken mee over de betekenis van ontwikkelingen binnen de samenleving en veranderingen in de wet- en regelgeving voor de koers van de VRHM. Zij vervullen daarbij de rol van directieadviseur.

Planning, control en kwaliteit (PCK)

Verbeteren integrale planning- en controlcyclus

Het brandweerkorps kent in deze beleidsplanperiode een grote veranderagenda. Dit vraagt om het zorgvuldig bewaken van volgorde en samenhang, op basis van plannen en planningen. VRHM wil daarom de planning- en controlcyclus verbreden (scope), zodat naast de financiën inzicht en overzicht bestaat over de voortgang van de realisatie van de plannen, waaronder het Korpsbeleidsplan 2016-2018.

Doel is het opzetten en implementeren van een transparante integrale planning- & controlcyclus:

- Het leggen van een koppeling tussen beleidsplannen, jaarplannen en werkplannen die de organisatie beter in staat stelt te sturen op het realiseren van de organisatiedoelstellingen;
- Het verbeteren van transparantie van zowel verantwoordings- als stuurinformatie door het creëren van inzicht in de prestaties en kwaliteit als output, gekoppeld aan de daarvoor benodigde middelen als input;
- Het verhogen van de informatiewaarde en leesbaarheid (format, proces, procedure) van de PCK-producten, intern en extern zo efficiënt mogelijk digitaal ondersteund.

Beoordeling van rechtmatigheid, doelmatigheid en 'good governance'

Overeenkomstig de circulaire van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland wordt in deze paragraaf Bedrijfsvoering aandacht besteed aan het aspect rechtmatigheid. Het AB heeft de financiële verordeningen en regels vastgesteld. Een van deze verordeningen betrof de controleverordening. Jaarlijks stelt het AB het controleprotocol vast. De accountant voert jaarlijks een interim controle en een balanscontrole uit. De accountant biedt de managementletter aan de directie en het DB aan. In het jaarbericht wordt de controleverklaring opgenomen. Tevens wordt gewerkt aan het completeren en verfijnen van de mandateringsregels en procedures. Uitgaande van een risicoanalyse dienen passende beheersmaatregelen te worden getroffen. Deze dienen zoveel mogelijk in het proces zelf plaats te vinden om controle en reparatie achteraf tot een minimum te kunnen beperken.

Kwaliteit: Visie op kwaliteit

De VRHM wil betrouwbaar zijn naar haar partners en stakeholders en de met hen gemaakte afspraken nakomen. Omdat zij werkt met beperkt beschikbare publieke middelen voelt zij de verantwoordelijkheid deze zo doelmatig mogelijk in te zetten waarbij zij het afgesproken niveau aan kwaliteit kan leveren. Vanuit deze verantwoordelijkheid wil zij nadrukkelijker zichtbaar maken op welke manier invulling wordt gegeven aan de kwaliteitsverbetering van de dienstverlening en de bedrijfsvoering. Overeenkomstig artikel 23 Wet veiligheidsregio's dient het bestuur van de Veiligheidsregio een kwaliteitszorgsysteem te hanteren. Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem is een cruciale voorwaarde voor continue kwaliteitsverbetering. Hiermee worden op systematische wijze de kwaliteit van de taakuitvoering, de resultaten en het beheer bewaakt, beheerst en verbeterd. Het kwaliteitszorgsysteem werkt als een borging voor het continue verbeteren van de kwaliteit van de organisatie. Daarmee versterkt het de organisatie en haar dienstverlening. Samen met het management en het Kenniscentrum houdt het kwaliteitszorgsysteem de kwaliteitsverbetering binnen de organisatie permanent op gang. Na het behalen van de resultaatafspraak leidt het continue proces van verbeteren niet tot het verbeteren van het product voorbij het afgesproken resultaat maar tot kostenbesparingen. Doordat gewerkt wordt met publieke middelen, heeft de Veiligheidsregio de plicht deze doelmatig te besteden: vrijgekomen middelen kunnen dan elders in de organisatie efficiënter ingezet kunnen worden. Het kwaliteitszorgsysteem zorgt voor borging van deze werkwijze.

In 2015 is de Projectopdracht Visie op Kwaliteitszorgsysteem verleend, die heeft geleid tot een Plan van Aanpak Visie op Kwaliteitszorgsysteem. Dit Plan van Aanpak moet leiden tot een binnen de VRHM gedragen Visie op Kwaliteitszorgsysteem.

Productdefiniëring brandweer

De brandweer van de VRHM is ingericht volgens vier hoofdprocessen. Deze vier hoofdprocessen vallen samen met de vier gelijknamige sectoren van de lijnorganisatie. De basis van deze hoofdprocessen wordt gevormd door de producten die elk hoofdproces levert. Ten aanzien van deze producten dienen resultaatafspraken gemaakt te worden met de stakeholders. Deze afspraken omtrent resultaten van de producten vormen de input voor het uniform beschrijven van de processen per product alsmede voor het formuleren van prestatie-indicatoren. Aan de hand van de prestatie-indicatoren kan bepaald worden of de resultaten zijn gehaald. Na de opstartfase van de nieuwe organisatie is de definiëring van de producten van de brandweer ter hand genomen. Dit blijkt een moeizaam proces, maar wel essentieel in het kader van het programma Meer-Anders-Minder.

Zelfscan Brandweerdruiken

Eén van de manieren om de kwaliteit van de duikorganisatie te maten is door middel van een zelfevaluatie. Dit om de stand van zaken met betrekking tot het invoeren van de Werkinstructie te toetsen en de duikorganisatie te voorzien van eventuele aandachtspunten. Het kwaliteitsbureau brandweer/netwerk kwaliteitszorg heeft samen met vakspecialisten een zelfevaluatie ontwikkeld, de zogenaamde Zelfscan Brandweerdruiken, waarmee periodiek zelf de kwaliteit van het duiken bewaakt kan worden. De inspanningen om de gewenste kwaliteit vast te houden en continu te verbeteren vallen onder het begrip kwaliteitszorg, het systematisch toepassen van dit instrument draagt bij aan het kwaliteitszorgsysteem op dit specifieke vakgebied.

In Hollands Midden zijn zes duikteams: drie beroeps en drie vrijwillig. De zelfevaluatie is in 2016 eerst uitgevoerd met en door de betrokkenen bij het duiken. De tweede stap bestaat uit het doorvoeren van verbeteringen op basis van het plan van aanpak uit de zelfscan.

Versterken projectmatig werken

Voor het uitvoeren van het Korpsbeleidsplan zijn niet alleen financiële middelen nodig. De (verander)opgaven voor de komende jaren zijn aanzienlijk en vragen grote inspanningen van de medewerkers. Dit komt bovenop alle dagelijkse inzet om brandweezorg te leveren. VRHM gaat daarom de interne werkwijze verbeteren en het projectmatig werken versterken. Hiermee wordt de beschikbare capaciteit gericht en efficiënter ingezet en kunnen inspanningen beter worden geprioriteerd en gestroomlijnd.

6.5 Paragraaf verbonden partijen (artikel 15 BBV)

De VRHM is een samenwerkingsverband krachtens de (gewijzigde) Wet gemeenschappelijke regelingen (9 juli 2014, van kracht per 1 januari 2014). Het orgaan is in deze hoedanigheid en vanuit het publiekrecht verbonden met de vermelde deelnemende gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling VRHM is vastgelegd dat de deelnemende gemeenten ervoor zorg dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Hiermee is de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd. Op het moment dat risico's zich manifesteren in financiële verplichtingen die niet uit de exploitatie of de reserves kunnen worden opgevangen, wordt een beroep op de gemeenten gedaan. Derden kunnen daarop geen rechtstreeks beroep doen. De waarborg heeft een interne werking.

De VRHM gaat er vanuit dat de deelnemende gemeenten in hun begroting de vastgestelde inwonerbijdragen opnemen, zich realiseren dat de ontwikkelingen, zoals geschetst in de programmabegroting en vermeld in de risicoparagraaf zich kunnen manifesteren en dat niet kan worden uitgesloten dat een beroep op de waarborgfunctie wordt gedaan.

Jaarrekening 2016

Balans per 31 december 2016

Activa	31-12-2016		31-12-2015	
(x € 1.000)				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
- Investerings met economisch nut	27.113		26.836	
Totaal		27.113		26.836
Totaal vaste activa		27.113		26.836
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetechnische looptijd korter dan één jaar				
- Vorderingen op openbare lichamen	1.408		859	
- Uitzettingen ´s Rijks schatkist met een rentetechnische looptijd korter dan één jaar	3.341		303	
- Overige vorderingen	22		132	
Totaal		4.771		1.294
Liquide middelen				
- Kassaldi	7		6	
- Banksaldi	302		101	
Totaal		309		107
Overlopende activa				
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	956		729	
Totaal		956		729
Totaal vlottende activa		6.036		2.130
Totaal activa		33.149		28.966

Balans per 31 december 2016

Passiva	31-12-2016		31-12-2015	
(x € 1.000)				
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>				
- Reserves				
a. Algemene reserve	1.303		1.303	
b. Bestemmingsreserves	5.436		6.158	
- Gerealiseerde resultaat	840		2.467	
<i>Totaal</i>		7.579		9.928
<i>Voorzieningen</i>				
- Egalisatievoorzieningen	890		748	
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	-		30	
<i>Totaal</i>		890		778
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
- Onderhandse leningen van				
a. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.724		12.761	
<i>Totaal</i>		18.724		12.761
Totaal vaste passiva		27.193		23.467
Vlottende passiva				
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>				
- Overige schulden	3.939		3.975	
<i>Totaal</i>		3.939		3.975
<i>Overlopende passiva</i>				
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijkbaar volume	1.944		1.434	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
a. Voorschotten van het Rijk	73		90	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		-	
<i>Totaal</i>		2.017		1.524
Totaal vlottende passiva		5.956		5.499
Totaal passiva		33.149		28.966

Overzicht van baten en lasten over 2016

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2016*			Realisatie 2016		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Brandweer	51.608	52.365	(758)	52.408	52.280	128
GMK	1.344	1.454	(109)	1.344	1.454	(109)
Veiligheidsbureau	535	535	-	524	524	-
Oranje kolom	627	692	(65)	650	551	100
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	54.114	55.046	(932)	54.927	54.808	118
Tussentijdse toevoeging aan reserves						
Brandweer		100	(100)		100	(100)
GMK			-			-
Veiligheidsbureau			-			-
Oranje kolom			-			-
Totaal		100	(100)		100	(100)
Tussentijdse onttrekkingen aan reserves						
Brandweer	858		858	713		713
GMK	109		109	109		109
Veiligheidsbureau	-		-	-		-
Oranje kolom	65		65	-		-
Totaal	1.032		1.032	823		823
Gerealiseerd resultaat	55.146	55.146	-	55.749	54.908	841

* Begroting na begrotingswijziging.

Voor het totaal overzicht aansluiting primaire begroting naar realisatie zie de toelichting per programma.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
2. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
3. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
4. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.
5. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, verlofaanspraken en dergelijke. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient een verplichting opgenomen te worden.
6. Materiële vaste activa: Investerings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De afschrijving start in de maand na ingebruikname van de activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen (op basis van de lineaire afschrijvingsmethode) bedragen in jaren:

Soort activum	Jaren
Gronden en terreinen	-
Bedrijfsgebouwen	8-40
Vervoermiddelen	5-15
Overige bedrijfsmiddelen	2-20

Voor het bepalen van de afschrijvingstermijnen is het bepaalde in artikel 19, Waardering en afschrijving vaste activa, van de Financiële verordening VRHM van toepassing (Algemeen Bestuur, 13 november 2016).

7. Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. Liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.
8. De voorziening voor egalisatie van de onderhoudskosten is gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.
9. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.
10. Vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Na wijziging van het BBV op 10 juli 2007 omvatten de overlopende passiva ook de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor overdrachten met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren en waarvoor bij niet-besteden een terugbetalingsverplichting bestaat.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

(bedragen x € 1.000)

Vaste activa

Materiële vaste activa <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 1-1-2016	(Des) investeringen	Afschrijvingen	Saldo 31-12-2016
Gronden en terreinen	651			651
Bedrijfsgebouwen	14.288	900	588	14.600
Vervoermiddelen	8.436	1.546	1.485	8.497
Overige materiële vaste activa	3.461	1.051	1.147	3.365
Totaal	26.836	3.497	3.220	27.113

De VRHM heeft alleen vaste activa met economisch nut in eigendom.

Investeringen

In bedrijfsgebouwen is een investering gedaan voor de renovatie van de kazerne Zwammerdam voor € 172.000. De adempluchtwerkplaats in Gouda was per 31 december nog niet financieel afgesloten en stond op die datum voor een bedrag van € 772.000.

In 2017 zijn 32 Operationeel Ondersteunings Voertuigen en 5 dienstvoertuigen vervangen. Hiernaast zijn nog drie piketvoertuigen aangeschaft.

De investeringen in overige bedrijfsmiddelen bestaan uit vervangingsinvesteringen ademplucht en bekapping (slangen). Hiernaast is een PPMO-baan zelf gemaakt en deze wordt ook geactiveerd.

Afschrijvingen

Alg gevolg van de harmonisatie van adempluchtmaterialen is een boekwaarde van € 168.000 afgeboekt. Dit bedrag is aan de reserve Versnelde organisatieopbouw onttrokken.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetechnische looptijd korter dan één jaar <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	1.408	859
Uitzettingen 's Rijks schatkist met een rentetechnische looptijd korter dan één jaar	3.341	303
Overige vorderingen	22	132
Totaal	4.771	1.294

Het saldo onder de rubriek Vorderingen op openbare lichamen betreft hoofdzakelijk de verrekening van hoogteassistentie ad € 196.000, een voorschot GMK van € 751.000 en vorderingen op het IFV en andere Veiligheidsregio's voor een totaal bedrag van € 307.000.

De Uitzettingen in 's Rijks Schatkist betreffen de liquide middelen die conform de regeling schatkistbankieren decentrale overheden binnen 's Rijks Schatkist dienen te worden aangehouden.

Hiermee voldoet de VRHM aan de drempelwaarde voor het aanhouden van gelden buiten 's Rijks Schatkist. De drempelwaarde is in 2016 niet overschreden. Het overzicht van de berekening van de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren is opgenomen in de paragraaf Financiering.

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Kassaldi	7	6
Banksaldi	302	101
Totaal	309	107

Het per 31 december aangehouden saldo aan liquide middelen blijft binnen de normering conform de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Alle overtollige liquide middelen zijn gestort bij het Ministerie van Financiën en verantwoord binnen de post Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	956	729
Totaal	956	729

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitontvangen bedragen ten laste van volgende begrotingsjaren komen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Nog te ontvangen bedragen	673	398
Vooruitbetaalde bedragen	265	200
Overige	18	131
Totaal	956	729

Nog te ontvangen bedragen

Onder deze post is nog een vordering van € 263.000 voor BPM nieuw aangeschafte voertuigen. Voor de eindafrekening op de brandmeld abonnementen is een post van € 150.000 opgenomen en er staat nog een vordering open van € 135.000 op de Veiligheidsregio Haaglanden voor het efficiencyvoordeel als gevolg van de invoering van de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). Daarnaast staan nog diverse posten open: € 55.000 op de Politie voor het aandeel in de Oranje Kolom, € 39.000 voor de afrekening Impuls en € 39.000 voor een detachering bij het IFV.

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op ICT-licenties en voorschotten voor energie.

Vaste passiva

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Reserves	6.739	7.461
Gerealiseerde resultaat	840	2.467
Totaal	7.579	9.928

Reserves (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve	1.303	1.303
Bestemmingsreserves	5.436	6.158
Totaal	6.739	7.461

De algemene reserve is in 2016 niet gemuteerd.

Bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2016	Resultaat 2015	Dotatie	Ont- trekking	Saldo 31-12-2016
Samenwerken loont	708			5	703
Kwaliteitsprojecten Brandweer	454			235	219
FLO	91		100	100	91
Flankerend beleid	542			-	542
Multiteam/netcentrisch werken/LCMS	101			23	78
Garantie 1e tranche	715			-	715
Specifieke risico's	1.600			-	1.600
Versnelde organisatieopbouw	357			225	132
Nieuwe brandweerconcepten	500			125	375
GMK	438	109		109	438
Transitieakkoord Meldkamer	400			-	400
Inzet CGS	109	(109)		-	-
Versterking Gemeentelijk kolom	143			-	143
Totaal	6.158	-	100	822	5.436

Samenwerken loont					
Doel van de reserve:					
Ter dekking van de kosten van (multi)projecten ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van de VRHM.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			108	5	103
Toelichting mutaties 2016:					
Ter dekking kosten trainingdagen MDOTO en huren van een externe vergaderruimte.					
Kwaliteitsprojecten Brandweer					
Doel van de reserve:					
Ter dekking van de kosten van projecten ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit van de organisatie en haar dienstverlening.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			250	235	15
Toelichting mutaties 2016:					
Kosten externe inhuur ten behoeve van het Project Vakbekwaamheid 2.0 en Project Ademlucht.					
FLO					
Doel van de reserve:					
Het afdekken van toekomstige lasten voor FLO.					
Mutaties 2016:					
Dotatie			Begroot	Realisatie	Verschil
			100	100	-
Onttrekking			100	100	-
Toelichting mutaties 2016:					
(Maximale) Onttrekking ter grootte van dotatie ten behoeve van (gedeeltelijke) dekking kosten voor het FLO-overgangsrecht.					

Flankerend beleid					
Doel van de reserve:					
Het treffen van maatregelen om negatieve gevolgen van organisatieontwikkelingen voor de organisatie en haar medewerkers op te vangen.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					
Multiteam/netcentrisch werken/LCMS					
Doel van de reserve:					
Met de introductie van netcentrisch werken wordt deze reserve gebruikt voor de transitie van MultiTeam naar LCMS.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			50	23	27
Toelichting mutaties 2016:					
Externe kosten opleidingen en examens piketfunctionarissen informatiemanagement.					
Garantie 1e tranche					
Doel van de reserve:					
Voor het kunnen garanderen van de uitkering (1e tranche) efficiency.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					

Specifieke risico's					
Doel van de reserve:					
Voor het opvangen van twee specifieke risico, te weten:					
1. Het opvangen van de doelmatigheidsaankomst van het Rijk, om de afspraken uit het Beleidsplan 2012-2015 te kunnen realiseren. Voor de planperiode is hiermee een bedrag gemoeid van € 629.000.					
2. Daarnaast is nog onbekend in hoeverre de samenvoeging van de meldkamer Haagse en Hollands Midden transitie-, frictie- of desintegratiekosten met zich meebrengt. Dit kan zich uiten in het derven van huurpenningen, bijdrage in de nieuwe meldkamer of in de personele sfeer. Hiervoor wordt een bedrag van bijna 1 miljoen euro gereserveerd.					
Mutaties 2016:			Begroot	Realisatie	Verschil
Onttrekking			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					
Versnelde organisatieopbouw					
Doel van de reserve:					
Voor het behalen van de structurele efficiencywinst.					
Mutaties 2016:			Begroot	Realisatie	Verschil
Onttrekking			225	225	-
Toelichting mutaties 2016:					
Kosten externe inhuur ten behoeve van de Projecten Professionalisering Functioneel Beheer van Algemene Organisatieontwikkeling.					
Nieuwe brandweerconcepten					
Doel van de reserve:					
Voor de ontwikkeling van nieuwe brandweerconcepten met het oog op het behalen van structurele effectiviteitswinst.					
Mutaties 2016:			Begroot	Realisatie	Verschil
Onttrekking			125	125	-
Toelichting mutaties 2016:					
Kosten externe inhuur ten behoeve van het Project Doorontwikkeling Risicobeheersing.					

GMK					
Doel van de reserve:					
Ter dekking van het verschil in facturering voor het beheer van de rode meldkamer door de Politie ten opzichte van de begrote inwonerbijdragen in de programmabegroting(en) GMK.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			109	109	-
Toelichting mutaties 2016:					
Verschil in facturering voor het beheer van de rode meldkamer door de Politie ten opzichte van de begrote inwonerbijdragen in de programmabegroting GMK 2016.					
Transitieakkoord Meldkamer					
Doel van de reserve:					
In het (concept) landelijke Transitieakkoord 'Meldkamer van de Toekomst' was afgesproken dat de veiligheidsregio's hun deel van de achterblijvende materiële kosten van de meldkamers mede dekken uit de eenmalige BDuR-uitkering (decembercirculaire 2012) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Deze eenmalige BDuR-uitkering 2012 bedroeg € 400.000 is was nog niet bestemd.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					
Inzet CGS					
Doel van de reserve:					
Vervallen in 2016.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					

Versterking Gemeentelijk kolom					
Doel van de reserve:					
De versterking van de gemeentelijke kolom was één van de prioriteiten uit het regionaal beleidsplan 2012-2015. Voor de uitvoering van deze prioriteit was echter niet voorzien in structurele financiering door de gemeente. Om invulling te geven aan deze beleidsprioriteit is een aantal ontwikkelingen noodzakelijk c.q. in gang gezet. Tevens zijn er ontwikkelingen op landelijk niveau, die financieel doorvertaald worden naar de veiligheidsregio's en voor rekening komen van de gezamenlijke gemeenten. Gelet op het positieve rekeningresultaat en de financiële positie van de gemeenten, is voorgesteld deze gemeentelijke kosten eenmalig te dekking uit het positieve rekeningresultaat 2012.					
Mutaties 2016:					
Onttrekking			Begroot	Realisatie	Verschil
			-	-	-
Toelichting mutaties 2016:					
N.v.t.					

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2016	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2016
Groot onderhoud gebouwen	748	162	20	890
Individueel loopbaanbeleid	30	-	30	-
Totaal	778	162	50	890

Egalisatievoorzieningen

Voorziening Groot onderhoud gebouwen

In de financiële verordening is vastgelegd dat voor gebouwen een meerjarenonderhoudsplanning wordt opgesteld. Er wordt één onderhoudsvoorziening aangehouden voor alle eigendomspanden. Ter dekking van toekomstige lasten groot onderhoud wordt jaarlijks een bedrag in de voorziening groot onderhoud gestort.

In 2016 is een extra dotatie gedaan voor de gebouwtechnische aanpassingen die opgenomen zijn in de Risico Inventarisatie en Evaluatie.

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Voorziening Individueel Loopbaan Beleid (ILB)

Op grond van de CAO had iedere medewerker recht op een individueel loopbaan budget van € 500 per jaar (2013 tot en met 2015). Het restant van de voorziening is in 2016 aangehouden voor die medewerkers die reeds een verplichting in 2015 waren aangegaan en waarbij de effectuering van de opleiding pas in 2016 kon plaatsvinden. Het deel dat in 2016 niet door de medewerkers is onttrokken aan de voorziening is ten gunste gebracht van het resultaat. Hiermee is deze voorziening per 31 december 2016 beëindigd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2016	Nieuw	Aflossing	Saldo 31-12-2016
Leningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten	12.761	7.000	1.037	18.724
Totaal	12.761	7.000	1.037	18.724

Voor een specificatie van de onderhandse leningen verwijzen wij naar de paragraaf Treasury.

Nieuwe leningen

De leningenportefeuille is in 2016 uitgebreid met twee leningen voor een totaal bedrag van € 7 miljoen. De eerste lening van € 4 miljoen kent een looptijd van 7 jaar bij een rentepercentage van 0,28%. De tweede lening kent een looptijd van 15 jaar bij een rentepercentage van 0,88% van € 3 miljoen. De leningen zijn aangetrokken ter financiering van voertuigen (€ 4,7 miljoen), de verbouwing en de inrichting van de ademluchtwerkplaats in Gouda (€ 2 miljoen) en de vervanging van ICT-apparatuur (€ 400.000).

Rentelast 2016

De rentelast over de langlopende leningen was in 2016 € 503.000.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Overige schulden	3.939	3.975
Totaal	3.939	3.975

De post overige schulden bestaat voor het grootste gedeelte (€ 3.898.000) uit crediteuren.

Overlopende passiva <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.944	1.434
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	73	90
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	-
Totaal	2.017	1.524

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

In het kader van de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB) is een reservering van € 775.000 van nog uit te betalen vakantiegeld over juni tot en met december 2016.

Naast de specifieke post ten behoeve van de reservering IKB vakantiegeld 2016 bestaat het restant voor een bedrag van € 978.000 uit een groot aantal facturen waarvan de kosten ten laste van 2016 dienen te worden gebracht en waarbij de factuur in 2017 is ontvangen dan wel stond gedateerd.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Voorschotten van het Rijk <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 1-1-2016	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2016
Subsidie Kwaliteitsverbeteringen	90	-	17	73
Totaal	90	-	17	73

Per 31/12/2016 is er een nog niet volledig aangewende subsidie op de balans opgenomen. De verwachting is dat in 2016 de afrekening gaat plaatsvinden en dat de subsidie dan behouden mag blijven en in de exploitatie van 2017 verantwoord mag worden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomst tot compensatie boekverlies

De VRHM is economisch eigenaar van de gemeenschappelijke meldkamer aan de Rooseveltstraat 4a. Dit economisch eigendom is destijds verworven voor 20% van de nieuwbouwkosten. Gelijktijdig is een overeenkomst tot compensatie boekverlies met de gemeente Leiden gesloten. Door een 40-jarige annuïteit wordt de overige 80% van de nieuwbouwkosten aan de gemeente Leiden gecompenseerd. De overeenkomst loopt tot en met 2045.

De verplichting per 31 december 2016 bedraagt € 6,9 miljoen.

Overeenkomst openbaar brandmeldsysteem

Met ingang van 1 januari 2003 is een overeenkomst gesloten met Robert Bosch B.V. voor de instandhouding van het openbaar brandmeldsysteem. Het contract is aangegaan voor de duur van vijf jaren. Rekening houdend met verlenging eindigt het op 31 december 2020. Het onderhoud aan het systeem geschiedt door dit bedrijf. Jaarlijks ontvangt de VRHM een vergoeding. De baten uit brandmeldabonnementen bedroegen in 2016 € 353.000.

Door het van kracht worden van het Bouwbesluit op 1 april 2014 is het aantal abonnementen afgenomen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2016

Algemeen

Binnen de programmabegroting en –verantwoording van de VRHM worden vier programma's onderscheiden met per programma één of meerdere beleidsproducten. Onderstaande tabellen geven per programma, per beleidsproduct, de begrote en de gerealiseerde cijfers voor 2016 aan, alsmede het verschil tussen begroting en realisatie.

In de toelichting op het overzicht van de baten en lasten over 2016 worden deze resultaten op het niveau van de beleidsproducten nader geanalyseerd en toegelicht.

Begrotingsrechtmatigheid

In geen enkel programma is sprake van een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting.

Programma Brandweer

	Primitieve Begroting	Begrotingswijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma Brandweer					
Risicobeheersing	4.770.000	-	4.770.000	4.545.666	224.334
Operationele Voorbereiding	5.450.000	-	5.450.000	5.602.423	(152.423)
Incidentbestrijding	15.600.000	-	15.600.000	15.790.229	(190.229)
Management en bedrijfsvoering	12.317.987	(30.118)	12.287.869	12.210.103	77.766
Materieel en huisvesting	13.500.000	-	13.500.000	13.516.407	(16.407)
Projectkosten	707.514	50.000	757.514	615.096	142.418
Totaal lasten	52.345.501	19.882	52.365.383	52.279.923	85.460
Gemeentelijke bijdragen	42.829.787	-	42.829.787	42.850.788	(21.001)
Rijksbijdragen	6.808.201	(30.118)	6.778.083	6.834.408	(56.325)
Overige baten	2.000.000	-	2.000.000	2.722.480	(722.480)
Totaal baten	51.637.988	(30.118)	51.607.870	52.407.676	(799.806)
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	707.513	50.000	757.513	(127.753)	885.266
Reserve kwaliteitsprojecten	(250.000)	-	(250.000)	(235.289)	(14.711)
Reserve samenwerken loont	(107.500)	-	(107.500)	(4.601)	(102.899)
Reserve sociaal plan	-	-	-	-	-
Reserve versnelde organisatie opbouw	(225.013)	-	(225.013)	(225.013)	-
Reserve nieuwe brandweerconcepten	(125.000)	-	(125.000)	(125.000)	-
Reserve FLO	-	-	-	-	-
Reserve Multi team	-	(50.000)	(50.000)	(23.232)	(26.768)
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	(740.888)	740.888

Risicobeheersing, Operationele Voorbereiding, Incidentbestrijding en Projectkosten

Binnen deze producten is een aantal functies niet ingevuld. In het kader van MAM zullen deze functies op langere termijn ook verdwijnen. Deels is er sprake van een verschuiving met de projectkosten.

Management en bedrijfsvoering en Materieel en huisvesting

Er zijn geen bijzonderheden te noemen over deze posten.

Overige baten

De bijdragen van derden bestaan uit diverse posten die onzeker zijn en daarom voorzichtig geraamd zijn. Het verschil ten opzichte van de begroting is veroorzaakt door:

- € 550.000 inkomsten voor personeel voor ziekte en detachering.
- € 315.000 baten voorgaande jaren. Dit is onder andere een huurcorrectie over meerdere jaren van € 105.000.

Reserves

Reserve samenwerken loont en Reserve Multi team

De projecten die samenhangen met deze reserves zijn iets vertraagd.

Programma GMK

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma GMK					
DVO	1.453.512	-	1.453.512	1.453.512	-
Totaal lasten	1.453.512	-	1.453.512	1.453.512	-
Bijdrage Rode Meldkamer	1.178.261	-	1.178.261	1.178.261	-
Bijdrage GHOR in GMK/RCC	134.769	-	134.769	134.769	-
Brede doeluitkering	31.000	-	31.000	31.000	-
Baten voorgaande jaren	-	-	-	-	-
Totaal baten	1.344.030	-	1.344.030	1.344.030	-
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	109.482	-	109.482	109.482	-
Reserves	(109.482)	-	(109.482)	(109.482)	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-

De begroting van de 'Blauwe' en de 'Witte' meldkamer worden vanaf 2014 niet meer in de begroting van de Veiligheidsregio Hollands Midden opgenomen. Dit als gevolg van het Aanpassingsbesluit Politiewet 2012 (besluit van 30 november 2012 tot aanpassing van diverse besluiten aan de Politiewet 2012), waarbij op grond van het gewijzigd artikel 35, eerste lid van de Wet veiligheidsregio's de korpschef van het landelijk politiekorps zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de (gemeenschappelijke) meldkamer. Ingevolge de Tijdelijke Wet Ambulancezorg, van kracht per 1 januari 2014, is de zorg voor het in stand houden van een meldkamer voor ambulancezorg, als onderdeel van de (gemeenschappelijke) meldkamer, de verantwoordelijkheid van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV).

De politie Hollands Midden factureert vanaf 2012 op basis van de zogenoemde geïndexeerde 'gekorte herijkte' beheersbegroting. De meldkamer van Hollands Midden is op 27 mei 2014 samen gehuisvest met de meldkamer van Haaglanden. In 2016 is als bate voorgaande jaren de verrekening van het efficiencyvoordeel van samenvoeging meldkamers Haaglanden en Hollands Midden over 2014 geboekt.

Het programma GMK is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd.

Programma Veiligheidsbureau

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Progr. Veiligheidsbureau					
Kassiersfunctie Veiligheidshuis	180.000	-	180.000	180.000	-
Kassiersfunctie Slachtofferhulp	148.082	-	148.082	148.956	(874)
Veiligheidsbureau	207.134	-	207.134	195.428	11.706
Totaal lasten	535.216	-	535.216	524.384	10.832
Gemeentelijke bijdragen	279.216	-	279.216	279.216	-
Gemeentelijke bijdrage Veiligheidshuis	180.000	-	180.000	180.000	-
Bijdrage van Politie	66.000	-	66.000	55.168	10.832
Brede doeluitkering	10.000	-	10.000	10.000	-
Totaal baten	535.216	-	535.216	524.384	10.832
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Algemene reserve	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-

Het programma GMK is binnen het budgettaire kader van de begroting 2016 gerealiseerd.

Programma Oranje Kolom

	Primitieve Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Progr. Oranje Kolom					
Kassiersfunctie Rode kruis	14.631	-	14.631	18.500	3.869-
Landelijke afdrachten	30.000		30.000	27.901	2.099
Afdelingskosten	287.038		287.038	279.687	7.351
Piketvergoedingen	130.000		130.000	125.071	4.929
Coördinatie-taken	44.900		44.900	38.260	6.640
Opleiden en trainen	125.000	(15.000)	110.000	28.151	81.849
Professionalisering Crisiscommunicatie	10.000		10.000	33.102	23.102-
Projectkosten		65.000	65.000	-	65.000
Totaal lasten	641.569	50.000	691.569	550.672	140.897
Gemeentelijke bijdragen	560.356	-	560.356	560.354	2
Rijksbijdragen	66.213	-	66.213	67.000	(787)
Overige bijdragen			-	23.061	(23.061)
Bijdragen van derden (e-learning)	15.000	(15.000)	-		-
Totaal baten	641.569	(15.000)	626.569	650.415	(23.846)
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	65.000	65.000	(99.743)	164.743
Reserve versterking OK	-	(65.000)	(65.000)	-	(65.000)
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	(99.743)	99.743

Het lasten voor het programma Oranje Kolom waren in 2016 € 141.000 lager dan begroot. Daarbij is inbegrepen € 65.000 die in 2016 middels een begrotingswijziging onttrokken is aan de reserve BGC. BGC is in 2016 tijdelijk onderbezet geweest waardoor een aantal activiteiten niet volop is uitgevoerd (onder andere opleiden, trainen oefenen Team Bevolkingszorg en ontwikkeling continuous learning).

Het beeld is dat, bij voldoende capaciteit binnen BGC in 2017, de huidige budgettaire kaders voldoende zijn voor de activiteiten ten behoeve van de Oranje Kolom op regionaal niveau (bij ongewijzigd beleid). Het budget van 2016 € 65.000 hoeft daarom niet gereserveerd te worden voor 2017 en valt vrij in het jaarrekeningsaldo.

Incidentele baten en lasten programma Brandweer

De volgende incidentele baten en lasten zijn in de jaarrekening 2016 onder het programma brandweer opgenomen:

Incidentele baten en lasten	
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	
Boekwinst op verkoop vaste activa	105
Baten voorgaande jaren	315
Detacheringen	360
Totaal baten	780
Lasten voorgaande jaren	210
Inhuur voor organisatie opbouw	1.500
Totaal lasten	1.710
Totaal incidentieel	(930)

Naast de baten en lasten die zich in het jaar 2016 hebben voorgedaan, zijn er ook lasten die eenmalig lager zijn:

- Lagere personele lasten als het nog niet vervullen van vacatures: € 1 miljoen.
- Onderuitputting kapitaallasten voertuigen (van het huidige wagenpark) als gevolg van het nog niet vervangen van voertuigen: ongeveer € 750.000.

Baten en lasten voorgaande jaren hebben voornamelijk te maken met afrekeningen van huisvestingslasten met gemeenten.

Onder de andere programma's was geen sprake van materiële incidentele baten en lasten.

Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Algemeen

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en met ingang van 1 januari 2016 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-) publieke instelling.

Daarnaast kent de WNT een verbod op het verstrekken van winstdelingen, bonussen of andere vormen van variabele beloning aan topfunctionarissen.

Voor zover deze regels niet worden nageleefd dan wel afspraken worden gemaakt die uitgaan boven het door de WNT opgelegd maximum, is op grond van de WNT sprake van een onverschuldigde betaling. Het teveel ontvangen bedrag dient door de topfunctionaris te worden terugbetaald aan de (semi-) publieke instelling.

Het maximum voor 2016 is € 179.000. Binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden is er geen enkele (gewezen) functionaris of inhuur die een bezoldiging heeft ontvangen boven deze norm. Hieronder vermelden wij de personen die de wetgever als topfunctionarissen zien voor een gemeenschappelijke regeling.

Topfunctionarissen met een bezoldiging

Naam	Functie	Jaar	Bruto beloning	Kosten vergoeding belastbaar	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal
H.E.N.A. Meijer	Directeur Veiligheidsregio	2014	126.662	9.000	58.730	194.393
		2015	128.494	11.370	53.547	193.411
		2016	131.692	11.095	22.140	164.927

In 2015 was er sprake van het overgangsrecht.

De heer Meijer is in genoemde jaren het hele jaar directeur geweest en heeft een full time dienstverband gehad.

Topfunctionarissen zonder een bezoldiging

Leden Dagelijks Bestuur

Naam	Functie	Periode
H.J.J. Lenferink	Voorzitter	1/1/2014 – 31/12/2016
T.P.J. Bruinsma	Plaatsvervangend Voorzitter	1/1/2014 – 14/12/2014
Mw. J.W.E. Spies	Plaatsvervangend Voorzitter	15/12/2014 – 31/12/2016
M. Schoenmaker	Lid	1/1/2014 – 31/12/2016
E.M. Timmers-van Klink	Lid	1/1/2014 – 31/3/2014
K.J.G. Kats	Lid	1/1/2014 – 31/12/2016
G. Goedhart	Lid	1/1/2014 – 31/12/2016
F. Buijserd	Lid	1/1/2014 – 1/7/2014
J. Wienen	Lid	1/1/2014 – 21/9/2016
Mw. L. M. Driessen	Lid	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. K.M. Van der Velde	Lid	1/1/2014 – 31/12/2016
J. F. Koene	Lid	1/12/2016 – 31/12/2016

Leden Algemeen Bestuur

Naam	Gemeente	Periode
T.P.J Bruinsma	Alphen aan den Rijn	1/1/2014 – 31/12/2014
Mw. J.W.E. Spies	Alphen aan den Rijn	1/1/2015 – 31/12/2016
C. van der Kamp	Bodegraven-Reeuwijk	1/1/2014 – 31/12/2016
M. Schoenmaker	Gouda	1/1/2014 – 31/12/2016
A. van Erk	Hillegom	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. K.M. van der Velde	Kaag en Braassem	1/1/2014 – 31/12/2016
J. Wienen	Katwijk	1/1/2014 – 21/9/2016
J.F. Koene	Katwijk	1/12/2016 – 31/12/2016
T.P.J Bruinsma	Krimpenerwaard	1/1/2015 – 3/4/2016
R.S. Cazemier	Krimpenerwaard	4/4/2016 – 31/12/2016
H.J.J. Lenferink	Leiden	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. L.M. Driessen	Leiderdorp	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. L Spruit	Lisse	1/1/2014 – 31/12/2016
F. Buijserd	Nieuwkoop	1/1/2014 – 31/12/2016

J.P.J. Lokker	Noordwijk	1/1/2014 – 31/12/2014
J. Rijpstra	Noordwijk	1/1/2015 – 31/12/2016
G. Goedhart	Noordwijkerhout	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. E.M. Timmers-Van Klink	Oegstgeest	1/1/2014 – 31/3/2014
J.B. Waaijer	Oegstgeest	1/4/2014 – 28/2/2016
E.R. Jaensch	Oegstgeest	1/3/2016 – 31/12/2016
Mw. A.L.E.C. van der Stoel	Teylingen	1/1/2014 – 31/8/2014
Mw. C.G.J. Breuer	Teylingen	1/9/2014 – 31/12/2016
J.M. Staatsen	Voorschoten	1/1/2014 – 30/8/2016
Mw. P.J. Bouvy-Koene	Voorschoten	21/9/2016 – 31/12/2016
B. Cremers	Waddinxveen	1/1/2014 – 31/12/2016
Mw. E.G.E.M. Bloemen	Zoeterwoude	1/1/2014 – 31/12/2016
K.J.G. Kats	Zuidplas	1/1/2014 – 31/12/2016
A. Van Erk	Bergambacht	1/1/2014 – 31/12/2014
Mw. B.F.A. van der Kluit-De Groot	Nederlek	1/1/2014 – 31/12/2014
J. de Priëlle	Ouderkerk	1/1/2014 – 31/12/2014
A. F. Bonthuis	Schoonhoven	1/1/2014 – 31/12/2014
Mw. A.Z. Evenhuis-Meppelink	Vlist	1/1/2014 – 31/12/2014

Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten Bergambacht, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven en Vlist overgegaan in de gemeente Krimpenerwaard.

Bijlage verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)

SISA-overzicht BDUR/BZK	Betaaldatum	Document-nummer	Omschrijving betaling	Bedrag
Nadere specificatie ontvangen bijdragen BZK 2016 Regio Hollands Midden				
Rekeningnummer				
285082493	15-01-16	216010	BDUR 1e kwartaal	1.721.323,70
285082493	15-04-16	216072	BDUR 2e kwartaal	1.721.324,00
285082493	15-07-16	216135	BDUR 3e kwartaal	1.721.324,00
285082493	13-10-16	216197	BDUR 4e kwartaal	1.721.324,30
285082493	13-10-16	216197	BDUR Extra uitkering	57.112,00
				6.942.408,00

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

V&J	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T)	
			Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 6.942.408	

Overige gegevens

Voorstel resultaatbestemming 2016

Het boekjaar 2016 is met een positief resultaat afgesloten. Dit resultaat is als volgt in de behaald:

Programma Brandweer	€ 740.888
Programma GMK	€ -
Programma Veiligheidsbureau	€ -
Programma Oranje Kolom	€ 99.743
Totaal resultaat 2016	€ 840.631

Voorgesteld wordt het resultaat als volgt toe te bestemmen:

1. Storting in de Reserve GMK: € 149.884

Met het oog op de opstelling van de programmabegroting 2018 respectievelijk meerjarenramingen 2019-2021 is het saldo van de bestemmingsreserve GMK onvoldoende om de hogere facturering te dekken uit de inwonerbijdragen tot en met 2021. Dit vraagt om een aanvullende dekking.

2. Restitutie van het restant naar de deelnemende gemeenten: € 690.747

De algemene reserve van de VRHM is voldoende toereikend om te dienen als algemene buffer om de risico's van de organisatie te dekken, dotatie in de algemene reserve wordt dus niet nodig geacht.

Verkort komt de resultaatbestemming 2016 op het volgende neer:

Storting in de reserve GMK	€ 149.884
Restitutie aan gemeenten	€ 690.747
Totaal resultaat 2016	€ 840.631

Bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder

Maatregelenpakket	Maatregel	MAM taakstelling	Gereal. in 2016	Vervalt
Heroverwegen formatie- en functieplan	Vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie	-600.000	-22.000	
	Vermindering leidinggevenden repressieve organisatie (OvD'en)	-60.000	-40.000	
Herijken (repressieve)materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel.	Uitfaseren tankautospuitten	-400.000		
	Uitfaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen	-300.000		
	Uitbreiding van de taak Brandweer First Responders	60.000	44.400	15.600
	Uitbreiding Operationeel Ondersteunende-voertuigen	100.000	100.000	
	Invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden	20.000		
	Invoering specialisme rietenkapbrandbestrijding	40.000		
	Nieuwbouw Leiden Noord (sluiten kazernes Oegstgeest en Leiderdorp)	-400.000		
	Harmonisatie van de adembescherming	-150.000		
Herijken takenpakket Risicobeheersing	Herijken takenpakket Risicobeheersing	-500.000	-168.000	
Herijken werkprocessen Vakbekwaamheid	Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven	-150.000		
Totaal		-2.340.000	-85.600	15.600

Heroverwegen formatie- en functieplan

De piketgroepen van de OVD-en zijn samengevoegd en kennen een afbouwregeling. Vanaf november 2016 is er één formatieplaats binnen de directie bezuinigd.

Herijken (repressieve) materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel

De tankautospuitten zijn eind 2016 afgestoten en dit levert een bezuiniging op vanaf 2017. Het project over de hulpverleningsvoertuigen loopt nog. De taak van de First Responders is ingevoerd en de materialen hiervoor zijn aangeschaft. Het gedeelte dat vervalt heeft betrekking op de opleidingskosten, deze worden aangeboden door de RAV. De OOV voertuigen zijn in het najaar van 2016 aangeschaft.

De materialen voor extreme weeromstandigheden en rietenkapbrandbestrijding zijn nog niet aangeschaft. De ademluchtbescherming is geharmoniseerd in 2016 en de effecten hiervan zullen vanaf 2017 zichtbaar zijn.

De M-A-M bezuiniging die wordt gerealiseerd door de nieuwbouw van kazerne Leiden Noord wordt niet gerealiseerd in 2016-2018, maar waarschijnlijk vanaf 2020.

Herijken takenpakket Risicobeheersing

Als gevolg van het herijken van de taken zijn al drie formatieplaatsen bespaard.

Herijken werkprocessen Vakbekwaamheid

Het project is in volle gang. De financiële effecten hiervan zijn na 2016 zichtbaar.